

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY

NO. 09919

FUN FIR ZAYTN

H. Keniger

THE MAX PALEVSKY
YIDDISH LITERATURE COLLECTION

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

•

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

•

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified. If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

ח'ים קעניגער

פָּוָן פִּיר זַיְתָן

חַיִים קָעַנְגָעֶר

פֿוֹן פֿיר זִיִיטֵן

ה. קניגר ■ פון פיר זיטן

ליידער אפלוייב ■ 1940 — 1984

הילע :
מרדי ארדון

פארטראט פון מתרב :
שעל

צייכענונג :
מאנו קאץ

H. KENIGER
Les quatre faces
Poèmes
Paris - 1984

דאס בויך איז געדראקט אין 350 עקומות פלארין,
אויף פאפיר קארטאפהאן קראם.

געהייליקט דעם אנדענק

פָוּן מַיִין יְוָנָג-פֿאַרְשָׁטָאַרְבָּעָנָם פָּאַטָּעָר
אוֹן פָוּן מַיִין מַוְתָּעָר,
בְּרִידָעָר אוֹן שְׂוּעָסְטָר,
אוֹמְגָעָקָוּמָעָנָע אֵין טְרֻבְּלִינְקָע
מַיִין פָּעָטָעָר
אָפְּרִים-אַלְיָזֶר בִּיאַלְיָלָעָוּ
אוֹמְגָעָקָוּמָעָנָע אֵין גַּעֲטָא
אוֹן דִּי אוֹמְגָעָקָוּמָעָנָע אֵין דִי
דִּיְוִיטְשָׁע קְאַנְצָעָנְטְּרָאַצְּיעַ-לְאַגְּעָרָן
פָוּן דִי עַל-פִּי נֵס גַּרְאָטָעוּוּעָטָע
מְשִׁפְחוֹת :

סָאָרָא בּוֹךְ-יִצְׁחָזְקָא
מַאֲרִישָׁא אוֹן וּלְאַדָּעָךְ רַובִּין
גַּדְלִיה בִּיאַלְיָלָעָוּ
אַבְרָהָם יַאֲזוּנִיסְקִי
אוֹן שְׁפָאַצְּנָקָאָפּ

ג ע וו י ד מ ע ט
מיין לעבנש-בָּאָגָלִיִּיטָעָרִין — הַעֲלָנוּ
מיינע זין — פָּאֵל אֹוּ רָאָלָאנְד

fcheil
APR 1966

ה ק ד מ ה

אויב סייענצע בכלל אַמָּל בנמגא געווען יידישע שרייבערס מיט שלזההידיקע, אידילישע ביאנגראפאיעס, האט די בלוטיקע געשיכטע פון די לעצטער פופציך יאר דעם דזאוקן מין אוין גאנצן אַפְּגַּעַשָּׁאָפָּן, אוין זיין היפר אוין געוואָזָן די נארמע. מען קען זיך שוין גאר עפֿעס אַנדְערַשׂ נישט פָּאָרְדַּ שטעלן: דער לְעִבְנָסּוּעָג פָּוֹן אַהיַנְטִיכָּן יִדְיִשָּׁן פָּאָעָט צִיט זיך גַּעֲוִינְטֶלְעָד, דורך פִּין אוין רַאֲנְגַּלְעַנְיִישָׁן, אַיבָּעָר עַטְלָעָכָּע לְעַנְדָּעָר, צוּווִי אַדְרָעָר דָּרִי קַאנְטִינְגָּטָן, די פָּאַרְשִׁידְּנָסְטָע לְאַנְדְּשָׁאָפָּטָן, אוין אוֹפֵף זִין גַּרְוּנָט שְׁפִּירִיט זיך בְּדָרְקִ-כָּלֶל די אַימָּהְדִּיקָּעָשָׁן פָּוֹנָעָם אוֹשְׁוֹיזִ-פְּלָאנְגָּעָט.

דער פָּוֹן גַּעֲבּוּרָן וּוֹאֶרְשְׁעוּוֹר אוֹן אַיצְטָ פָּאַרְזִיעָר חִים קַעְנִיגְעָר אוֹן אַין דַּעַם פָּרָט נִשְׁתָּאָקִין אַיסְטָנָעָם: גָּלוּת דְּאָוְנְפָּאָרְבָּאָהָן, פָּאַרְשִׁיקָּנָג אַין אַסְׁאָוּיְעִיטִישָׁן אַרְבָּעָטָסְ-לְאָגָּעָר, וְאָס נָאָרְ-מְלָחְמָהְדִּיקָּעָשָׁן פּוֹלִין, שְׁוּעָדָן, אַרְץִ-יְהָרָאָל, פְּרָאָנְקָרִיהָ, אַחֲזָן דִּי אַומְצָאָלִיקָּעָשָׁן עַרְטָעָר וְוּ זָר אַין גָּלָט אָזְוִי אַרְוֹם-אוֹן פָּאַרְבִּיְ-גַּעֲפָּאָרָן — אַומְעָטוֹם אַיְוִי עַר גַּעֲוּנָעָן אַין דָּעָר בָּאָגְלִילִיטָוָנָג פָּוֹן זִין לִידָּה.

דער פָּאָקָט אַבָּעָר וּוֹאָס דָּאָס דְּזָאָקָעָשָׁן לִידָּהָט אָזְוִי לְאָנָּג גַּעֲוּוֹאָרָט זִיך צָו אַנְטְּפָלְעָקָן, אוֹן וּוֹאָס עַרְשָׁת אַיְוִן רַיְפָן עַלְתָּעָר גַּיט חִים קַעְנִיגְעָנָד אַרוֹסִים אַיְן אַיְין גַּעֲזָעָמָל דִּי גַּאנְצִיקִיטָן פָּוֹן זִין שָׁאָפָּן — פָּוֹן וּוֹאָס גָּאָר גַּעַז צִילְלָעָט זַאְכָן זַעַנְעָן דְּעַרְשִׁינָעָן אַיְן וּשְׁוֹרְגָּאָלָן אוֹפֵף יִדְיִשָּׁן צִי אַיְן פּוֹילִישָׁר אַיבָּעָדִיכְטָנוֹג — אַט דָּעָר פָּאָקָט שְׁטָרִיכָּט אַונְטָעָר אַפְּאָטִישָׁע אַנְדְּעָרְשִׁיקִיטָן וּוֹאָס צִיְיכָנָט זִיך בּוֹלָט אַן אוֹפֵף דָּעָר קָאָנוֹוֹז פָּוֹנָעָם אַוְיְבָנְדְּעָרְמָאָגָּטָן צָדָהָהָה. עַס דָּאָכָט זִיך עַפְּעָס וּזִיך דִּי יִאָרְצָעְנְדְּלִיקָעָר שְׁוֹפָלָאָדְ-גַּנְיוֹהָ וּוֹאלָטָן בָּאַהֲוִיכָט אַוִּיךְ דִּי פְּרִיסְטָע לְדִידָּעָר מִיטָּן אַטְעָם פָּוֹן אַן זַעַלְתָּעָנָר הַגְּפָשְׁדִּיקָן הַאֲרָבָּסֶט, אוֹן עַס בָּאָקוּמָט זִיך אַשְּׁפָּוֹגָגָן פָּוֹן אַשְּׁלָטָעָנָר אַיְנְהִיְטְלָעְכִּיקִיט: די שְׁפָעָ פָּוֹן אַיבָּעָרְלְעָבָעָנִישָׁן אַיְן וּוֹאֶבֶּדְעָרְנוֹגָעָן טָוָט נָאָר פָּאַרְשִׁידְּנָדִיק בָּאַפְּאָרְבָּן דַּעַם פָּאַרְבָּעָנְקָטָן אַרְיִינְגְּבָלִיק אַינְגָּעָם כִּישְׁוֹפִיְ-קָאָלְיִידְעָסְקָאָפָּה פָּוֹנָעָם וּוּעָרָן אוֹן פָּוֹנָעָם טָאָן, אַיְן די רַעֲטָעָנִישָׁן פָּוֹן זִין אוֹן פָּאַרְשְׁוִינְדָה, אַיְן די אַפְּגָרְנוֹטָן פָּוֹנָעָם לִיבָּן, לִידָּן אַן שָׁאָפָּן.

חיהם קעניגער שריבט, או ער האלט זיך פאר א דיכטער פון די
פּשׂוֹטוּ אָכְנָן :

איך שטרdeck נישט מײַן חאנט צו דער לבנה,
איך נעם צחאמען שטיינדעלען פון דער ערֶד,
ווערטעלעך קליענע,
ニידעריקע גראזעלען,
אַראָפְּגָּנְפְּאַלְעָנָן בְּלָעְטָעָר,
געוויקסן נישט-עמְנָכִיקָע
און צויגן פון בְּיִמְנָר . . .

און דאס איז מײַן חומר —

דער לַיְיָנָגָעָר אֲבָעָר מַעַג עַס נִישְׁתְּ גְּלִיבָן, וּוּן ער דערטאָפְּט בֵּי אַיִם
אוֹאַ בְּלִיצְיָקָע וּזְיוּעָ פָּוּן זַיִן אַיְיָגָעָר קִינְסְטָלְעָרִישָׁעָר עֻוְבָּדָא, וּוּי :

ווער זַיְגָנָט פָּאָר דָּעַם לִיְדָיקָן בְּלָאָט ?
גבּוּרִין אַיְבָּעָר אַ טַּיְיךָ פָּוּן בְּלִינְדָּעָר —
איך דערוֹיְטָעָר זַיךְ מִיט שְׁטִילָעָ טְרִיטָ
פָּוּן מַיִן אַיְגָנָעָנָס אַיִךְ.
זילְבָּן פָּוּן אַוְיסְגָּנְשְׁטָרְנָטָן הַיְמָלָן,
צִיכְּנָס פָּוּן אַ פָּאָרְשָׁוּןְדָּעָנָעָר וּוּעָלָט,
שְׁטְרָאָמָעָן פָּוּן אַ צְּנָעָלְיָנְטָשְׁטָעָנָר צִיטָ
און אלְץ וּוּרְטָ פָּאָרוֹזְנָקָעָן אַיְנָעָס חַיִּיךְ.

אַדָּעָר, אַיִן אַ צְוִוִּית לִידָּ :

יעַדָּעָר וּוּאָרָט אַיִץ אָן אַנְהִיבָּן . . .

* * *

דָּעָר בְּלִינְדָּעָר הוַיִּלְפָּוּן אַנְהִיבָּן
וּוּרְטָ נִישְׁתְּ פָּאָרְפּוֹלָטָן.
די וּוּעָלָט בְּלִיבְּטָ יְוָנָגָן,
געַבָּעָרָט דָּעַם וּוְילָן פָּוּן באַשְׁאָגָן,
פָּוּן עַרְשָׁטָן שָׁאָרְכִּיקָעָ גַּעֲפִילָן —
אַפְּגָּנְדָּיסָן פָּוּן באַשְׁיִידָן.

דער חומר — דער ווערטער־אוצר — איז טאכע אפט מאל ערדייש־באשיידן. זעלטן ווען געפינט מען ביי קעניגערן נײַשאָפֿונְגּוּן אָדרֶר גַּעַזְקִינְגְּלַטְעַ פָּאָעָטִישׁ טַעֲרָמִינְגָּן. אָבָּעָר דָּעַר רֹוח וּוֹאָס בִּינְדַּס דָּעַם חֻמָּר אֵיז שָׁוֵין גָּאָר נִישְׁתְּ קִיּוֹן וּזְאַכְּדִיקָּה, אָוֹן הִינְטָעָרָן פְּשָׁטוֹת פָּוּן רְוַאיָּקְ צַוְּגָעָשְׁנִיטָעָנָע שָׂרוֹת אָוֹן נָאָטִירְלַעְכָּע, מַעֲרִזְוִינְצִיךְעָרָסְקָאָרְבָּאָוָעָגְרָאָזְ מַעַן, דָּעָרְקָעָנָטָמָעָן נִישְׁתְּ נָאָר דָּאָס בְּקִיאָהָת פָּוּן אַגְּנָזְ וּזְאַוְשָׁנָעָמָמָה אֵין תְּכִסִּיסִישִׁירָה, נָאָר דָּעַם דַּעֲכָרָן טָאָלָאנְטָה, פָּאָר וּוּלְכָן עַס אֵיז נָאָר
ニישט אַיבָּעָרְגָּעָטְרִיבָּן דָּעַר אַלְיִזְ אָונְטַעְגָּעָנוּמָעָנָעָר פָּאָרְמָעָסָה צָו

בָּאוֹזִין דָּעַם וּמָגָּפָן וּוְיִי
איַן אַפְּגָּנָה אַקְטָן וּוְאָרָט.

צְוִישָׁן דִּי דָּעָרְקָעָן־צִיכִינָס פָּוּן קָעְנִיגְעָרָס פָּאָעָזִיעָ גַּעֲפִינְט זִיךְ יִזְחָשָׁן
פָּאָר גִּילְגָּוּלִימִדִּיקִיט, זִיךְ יִגְלָעָזָק אַיבָּעָצָגָעָבָן דָּעַם פָּאָמְעָלָעָן־שְׁוּוֹנִינְדָּלָעָן
דִּיקָן כָּסְדָּרְדִּיקָן פָּוּן אַלְזָה, וּוֹאָס אֵיז נָאָר פָּאָרָאן :

איַן וּוּלְטָאָל עַדְוָתָן דִּי שְׁטָעָרָה,
אָז אַלְצָן גַּמְתָּעָט דָּאָרָט אֵיז וּוּרָן :
אָ בָּאָרָג פָּוּן דָּעַר זָוָן וּוּרָט פָּאָרְבָּרָעָנָט —
(אוֹן גָּאָט האָט פָּאָרְהָיִטָּן נִישְׁתְּ גַּעֲקָעָנָט)
איַן זָאָמָדָן פָּאָרְזָוָנְדָלָט נָעָר וּוּרָט,
אוֹן אַנְדָּעָר גַּעַזְעָץ נָעָר דָּעָרְהָנָרט,
זִיךְ אַוִּיסְזָעָן עָס פָּוּרְנָמָט דָּעַר וּוּינָט
אוֹן אַיבָּעָר אַטְרָאָפָן פָּוּן בְּלוֹטָן,
בִּים וּוּזְעָרְגָּעְבָּוָרָט פָּוּן אַקְיָוד —
זָאָגָט נָאָך אַמְּאָל גָּאָט, אָז מַיאָז גָּוָט.

דָּאָס אֵיז אַמְּיָן פָּעָאִיקִיט אוּפְּצָוְכָּפָן דָּאָס דִּינְאָמִישָׁע אֵיז דִּיאָז
לְעַקְטִישָׁע אֵיז אַלְעָ תְּחוּמִים, אַזְוִי אֵיז דָּעַר וּוּלְטָפָן מַאְנִי־אַזְוִי־בִּיבִּזְ
לִיבָּשָׁאָפָט :

די רִיזְנְדִּיקָעָ פָּאָרְשָׁפִיל פָּוּן גַּלְוָסָט
וּוּסָט אַנְטָקָעְגָּנְקָוּמָעָן אֵיז לִיזְדָּשָׁאָפָט־גַּעַפִּיל —
אֵיז אָוּמָרָו פָּוּן בָּאָגָעָר פָּרָיִ צְנַלְאָזָט
די לִיבָּט בִּינְדַּס דָּעַם צִיל ...

וּזִ אֵין דָעַר תָּמִיד שָׁאָרְפִּידָעָרְשְׁפִּילְטָעָר מִיסְטוּרְיָע פּוֹנְגָם צִיְּתָן
פָּאֶרְלָוִיךְ :

אֵיךְ וּוֹאָרָף מִיְּנָעַט טָנָג אַוְנוּס אַוְזָוָן
אוֹן מִיטַּזְיָה בָּאַהֲרִיךְ אֵיךְ דִּי שְׁטִיבָרָה.
דִּי צִיְּתָן אֵין וּוֹאָרָעָמְקִיְּתָן שִׁינְיָנָט.

וּוֹאָס הָאָט אַבָּעָר דָעַר פָּאָעַט אַפְּגָעָשְׁפָּאָרָט פּוֹן דָעַט אַלְעָמָעָן ? וּוֹאָס
וּוַיְלָעַר פָּאָרָהִיטָן אוֹן פָּאָרָאִיבִּיקָן פּוֹן דָעַר נָאָטָר וּוֹאָס גִּיְּתָא אַוְמְדָעָרְמִיְּ
דָלְעָךְ אַרְיָבָעָר אֵין אַנְדָעָרְפָּאָרְמָעָן, אוֹן פּוֹן אַט דָעַט זִיְּן וּוֹאָס יָאָגָט זִיְּן
אוֹן אַוְיְפָהָעָר צָוָם נִישְׁתְּזִיְּן ? דָאָס אֵינוֹ, פְּרָאָסָט אֵון גְּרוּסָס, דִּי מַעֲנְטָשְׁלָעָכָע
פְּרִיְּנְדָשָׁאָפָט, דִּי בְּרוּדָעָרְשָׁאָפָט, וּוֹאָס אֵינוֹ פָאָר קַעְנִיגָּעָרָן נִישְׁתְּ בְּלוּזָן אַ
חַמָּה אַנְטָקָעָגָן דִּי בִּיטְעָרְנִישָׁן פּוֹן זִיְּן עַבְרָ:

וּוֹעַן מִיטַּן לְעַבְנָן הָאָט גַּעַצְאָנְקָט,
אוֹן זִיְּן גַּעַלְאָשָׁן אֵין שְׁטוּרָעָם,
חַאָב אֵיךְ גַּעַזְכָּט דָעַס מַעֲנְטָשָׁמָע,
גַּעַזְכָּט אֵין דָוִיס אֵון צִיְּתָן,
אוֹן וּוֹעַן בֵּי אַ שְׂיִידּוּמָג אֵיךְ דָעַרְקָעָן אִים
אַגְּ אֵיךְ : גְּלִיקָן.

זִי אֵין אֵיךְ זִיְּן גַּאנְצָע גַּזְעָדָן-פָּאָרְשָׁטָעָלָונָג :

דִּי עָרְד אֵיז בָּאָגָזָן מִיט בִּימָעָר,
דִּי בִּימָעָר מִיט פִּירָות פּוֹן גַּאֲטָה.
אֵיךְ שְׁטוּרָר דָעַס גַּזְעָדָן-פָּאָרְבָּאָט
אוֹן נַאֲכְטִיקָעָד שְׁטִילְקִיָּת גַּעַהְיִמְעָר.

דִּי פְּרוֹכָט וּוֹעַל אֵיךְ אַלְעַ צְעַטְיָילָן
פָאָר בְּרִידָעָר פּוֹן מִיטַּן נַעַדְנוֹן,
אוֹן זָאָלָן זִיְּן עַסְן צָו אַטָּט,
אוֹן זָאָל זִיְּעָר עַלְנָט זִיְּדָהִילָן.

בִּיז שְׁמִיכְלָעָן זִיְּן וּוֹעַלָן אֵין נַעַפְלָן,
אוֹן סִיוּטָן זִיְּן דָעָרְקָעָנָעָן מִיטַּן בְּלִיקָן.
וּוֹעַן סִיקְוּמָעָן דִּי בְּרִידָעָר צְוֹרִיק —
אֵיךְ וּוַיְנִיק דִּי עָרְד מִיט דִּי נַפְלָל !

מונע ווועל איך מיט זי זיך נישט שיידן.
דאָס איז דאָך דער אַנְהִיב פון טרוים,
מייט צִיטִיקָע פִּירָות דער בּוּם —
דער אומקער צוֹרֵיך אַין גַּעֲדָן.

איין חיים קעניגערט סטראָפֿן דער גִּיעָז צו אָונְדוֹ די נְשֶׁמֶה-יוֹבְּרָאָך
צִיעָס פּוֹן אָן אַיְדָעָלָן קִינְסְטְּלָעָר, פּוֹן אַ שְׂוּעָר-אוֹסְגָּעָפְּרוּוֹתָן הַיְנְטְּצִיָּה
טִיקָּן יִדְּן ווֹאָס הָאָט גַּעֲלָאָות אוֹיפְּבָלִיעָן אַין לִידְעָר זַיְן אַמְּתָן דָּאָרְשָׁת נָאָך
עַטְּיְשָׁעָר אָוֹן עַסְטָעַטִּישָׁעָר טְרִיבִּיסְטָן.

יצחק ניבאָרטָקי

פֿוֹן פֿיר זַיִטְזָן

אָט קּוֹמָעַן אַיְצָט וּוִידָעָר
צֻנוֹנִיף זֵיכֶר זַיִתְזָן —
אוֹן בְּרַעֲנָגָעַן דִּיר אָפֶן דִּין פָּאַרְמָעָגָן.

וּוְעָר בֵּין אַיְץ גַּעֲוָעָן? וּוְעָר בֵּין אַיְץ גַּעֲוָאָרָן?
דָּעַם שְׁלִיסָל אַיְץ זָז אַיְן מִינְן נַעֲכְתִּיקָן צָאָרָן.

דָּעַר עַכָּא פֿוֹן טְרִיטָה, דִּי שְׁטִילְקִיִּיט פֿוֹן אִימָה.
גַּעֲפְּלָאַכְּטוּנָעַ שְׁאַטְנָס פֿוֹן בִּימָעָר . . .

עָס קּוֹמָעַן אַיְצָט וּוִידָעָר צֻנוֹנִיף זֵיכֶר זַיִתְזָן.

פֿאַרְזִין 1968

צו א געראטעןעוועטען

דו לעבסט.
ביסט אנטרונען.
פאר וואס ? ווי איזוי ? —
ווײיל ביסט געוווען אלין ...
ווײיל מענטשן ...
ווײיל רעכטס און לינקס ...
ווײיל א רענדיקער טאג ...
ווײיל א שאטן פון א זוניקן טאג ...
ווײיל א ואלד מיט ביימער ...
א סטיעזשקע ...
א סעקדנדע ...

ביסט אנטרונען
דו לעבסט.
פאר וואס ? ווי איזוי ?
און צו וואס ?

*

בוייס, געטרייינער שכן!
אייך פיל דיבנע וואָרצלען
איין מיין קאלט-בליען גוֹפַ.
ווען דער האָרבּסט דיז אַנטְבּלוֹיזַט
אוֹו דיבנע גָּאַלְדָּעַנְעַ קָלִידָעַר פָּאַלְן —
ווערט מיין שטיין פֿאַרְדְּעַקְטַּ.
אוֹו דוֹ בְּלִיסְטַּ.
פליס אייך איין דיבנע בליטְן
אוֹו קָוָשַׁ דיז מִיט קָאַלְטָעַ לִיפּוֹ.

קאָטְלָאָס רְ'פֵ אַיְן וּוְעָגַ צָו מַוְרָמָאנְסָק, 1941

*

מיין געדאָנק פֿאַרשטענדלעָך ווערט בֵּי נאָכֶט.
ער קרייזט מיטן בלוט דורך דעם מוח,
אין דעם בונד פון דער נאָכֶט מיטן כוח
יזָך פֿאַרְעָמֶט דער מענטש.
נָאָר אַיִן בלויין פרימָאָרגָן,
וועו אַיִך דערוּאָץ —

דער געדאָנק אַיִנעָם טָאג ווערט באָגראָבָן.

איין רוסישן לאָגער אַברָאַמְקָאוֹא, 1942

פֿאָרְבַּלָּגָן-דוּשְׁעַט

אין אַ פֿרְעָמְדָן יִאָרְהָוֶנְדָּעָרט
פֿאָרְבַּלָּאַנְדְּשָׁעַט,
צְוֹוִישָׁן שְׂוּוִיגְגְנְדִּיקָע וּוּלְדָעָר,
פֿלְאַנְטָעָר אֵיךְ זִיךְ
אוּוּ זָדָק
אַן אַנְדָעָר וּוּגָן.
אֵיךְ טְוִילָע זִיךְ צָו אַ בּוִים
אוּוּ בָעַט אִים
עָר זָאָל פֿאָרְטְּרִיְיבָן פָּוּן וּוּאָלָד
דָעַם אַיְינְגְעַדְרָעַמְלָטוּן טְרוּיָעָר.

ר"פ אַין לְאָגָעָר, 1943

X

וואו גיימטו, אײַינזאָמער ?

גראָז ווועט וואָקסן אויך דעמאָלט,
אוון שניִי ווועט פֿאָלָן אַין ווינטער,
נָאָר נִישְׁט זָעָן ווועלָן דָּאָס די אַיגֶן מִינָע.
וֹוי ווועלָן זֵיַּדְּס אַוִיסְהַאֲלָטָן ?
אוון ווועלָן זֵיַּדְּס אַוִיפּוּעָקָן
וּוֹעֵן די זָוָן פֿאָרְגִּיִּיט
אוון אויפּוֹן פֿאָרְנָאָכְטִיקָן פֿעלָד —
גַּלְעָטָן דָּעַם גַּעַלָּן זֵיַּד
פּוֹן די קּוּקוּרוֹזָעַ-קּעְפָּלָעַך.

אוון קומען ווועלָן פֿאָרְשָׁלָאָפְּעָנָע הִינְט,
אַרוּמְשֻׁמְעָקָן מִיד שְׂטִילְעָרְהִיִּיט
אוון פרעגן :
— וֹו גִּיסְטוֹ, אַיִּינְזָאָמעָר ?
מע פִּילְטָן פּוֹן דִּיר עַרְד !

לאגנער אַברָאַמְּקָאָוָא, נָאָעָנֶט צָו מָוּרְמָאָנָסָק, 1943

צו א גראזעלע

גראזוּלע גריינס, ווי דו ביסט קליאן !
מיין קערפער וועט לייגן אונטער אַ צודעך פון שטיין.
אפשר וועסטו מיין צוואה דערפילן ?
כ'וועל אין קבר קיין ניגון נישט פילן,
נאר דו טאנץ צום ריטעם פון ווינט
אנטקעגן דעם ליכט ווי אַ קינד.

מיר וועLEN טריי זיין איינס פאָרָן אַנדערן,
מיר וועLEN שוין אַין ערגעץ נישט וואַנדערן,
נאָר דו וועסט גריינען אויפן פלאָץ
אוֹן אַיך וועל בליבּן אַין דער נאָכט.

ווארשע, 1945

צעאקיינט פעלד

טרויערייך צעאקיינט פעלד —
פון דיר שרײַט אָרוֹיס מײַן וועלט.
ווען אַיך גֵּי לעבן דִּיר,
שרײַט אַין מִיר —
מִיר זענען געוווען אַ מְאַל פִּיר
הָאָט מעַן דְּרִיִּי פֿאָרוֹזִיִּט אַין דָּעַר עָרֶד —
אוֹן אַיך וווער פון אִיר נָאָך גענערסּ.
נָאָר תָּמִיד וווען אַיך עַס מײַן בְּרוֹוִיט,
ווערט פון ווַיִּטְיק גָּרוּוֹנְצְּלַט מײַן הוֹוִיט.
אַ פֿעלַה, דָּעַר אַקְעָר פון פּוּיַּעַר
דָּאָרַף גֵּין אַיבָּעַר דִּיר אַין טְרוּיַּעַר.

ווארשע-פראגע, 1945

*

אין אַטָּעַם פֹּוֹן יְעַדֵּן וּוְאַרְטַּ
זֶזֶק אִיךְ דָּעַרְלִיּוֹנָג
פָּאַר דָּעַר פָּאַרְטִּילִיקְטָּעָר מָאַמְּעָס שְׁפָרָאָךְ.

וּוְעַרְטָעָר מִיְּנָעָ,
פָּאַרְבָּאַרְגָּעָנָע אִין שְׂטִילָן גָּעוּוִימָל,
וּוְיְקָעָן אִיךְ אִיךְ אַפְּגָעָפִינָע ?

אִין רְוִידָה פֹּוֹן וּוְאַרְשָׁעָוָעָר הַיְמָל ?

וּוְאַרְשָׁעָ, אַפְּרִיל 1945

ניע מלבושים

אין דרייסן בלאָזֶט אַ קְאַלְטָעַר ווינט,
נָאָר אִיךְ בֵּין באָזָאָרָגֶט שוֹוִן אַצְיָינְד —
כ'הָאָב נִיעַ מְלֻבּוּשִׁים זִיךְ אַוְפְּגָעָנִיִּיט.
די אַלְטָעַר — זָעֲנָעַן אִין דָּעַר ווּעַלְתַּ צַעַשְׁפְּרִיט.
אַ טִילַּ אַיז גָּעְבָּלִיבָּן פָּאָרְשִׁימָלַט אָוֹן נָאָס
אִין וּוְאָרְשָׁעוּוּעָר גַּעֲטָא אַוִּיף סְטָאָוּקָעָנָס.
די אַנדָּעָר, גַּעֲוָאָשָׁעָנָע אִין רִינְשָׁטָאָק —
גָּעְבָּלִיבָּן אִין סָאָוְוִוִּיטִישָׁן בִּינְשָׁטָאָק,
אִין די פִּיר עָקוּן פָּוּן דָּעַר דָּאָרְטִיקָעָר גִּיהְנוּסִיּוּעָלַט,
פָּאָרְשְׁטִיְיפְּטָעַ פָּוּן אַרְקְטִישָׁעַר קָעַלְט.

וואָרְשָׁע, 1945

וועיג זיך

וועיג זיך, וועיג זיך, וואנדערשייף,
אויף וווײיטע ימען!
קיין רויך באוווייזט זיך נישט פון קיין קויימען.
מיין לעבן קאָנו זיך נישט פֿאַרְזּוֹיְמָעָן.
מאָכִיך זענען אַלע שטייבער
אוֹן מײַנָּע בְּרִידְעָר — אֵין גְּרִיבָּר.

וואָרְשָׁע, 1945

*

ווען דער שאטן פון אומגעקומו מענעם
טוייכט אויף פון די טייפענישן
איין פינצטערקייט פון דער נאכט —
האלדז איך אים אָרוּם
אוון דרייך אים צו זיך.
מיין קאָפַּ לײַג איך אויף זיין אָקסל
אוון די שטורמיישע נאכט
קָאָן אונדז נישט שיידן.

ווארשען 1946

ווער זווינט אין מײַן הויז ?

ווער ווינט אין מײַן הויז ?
צ'י איז דאס הויז פֿאָר מיר געבויט ?
איך קרייך אויף דער ערְד
אונטער אָ פֿאָרטוֹנְקֶלְטָן הימֶל.
מיר איז באַשערט
זו צינְזִין יָאָרְצִיְּטְלִיכְט
נאָך שטערן,
אָרְאָפֿגָעָפֿאַלְעָנָע פֿוֹן מילכוועגעכֶט.
געבליבָן איז פֿאָר מיר ווינְנִיק —
בלויֶז
מיטָן מענטשׂ-מֵין צו בליבָן אַיְינְנִיק.

וואָרְשָׁע, 1946

וואי א פֿאָרוֹוָאנְגְּלְטָעֵר הַוּנְט

וואי א פֿאָרוֹוָאנְגְּלְטָעֵר הַוּנְט,
געטְרִיבָן פֿוֹן וַיְינְטָן,
וְאַלְגָעָר אֵיךְ זִיךְ אֵין גַּאֲסָן,
פֿוֹן רַעֲגָן נַאֲסָן.
אוֹן שְׁמַעַךְ אָוִיף יַעֲדָן שְׁוּעוּלְשְׁטִיְין
צַו גַּעֲפִינְגָן אֶן בֵּין.

אֵין נַעֲזָנְד בֵּין אֵיךְ פְּרִיאַי.

פְּרִיאַגְגָע, 1946

*

פונעם שלאָף האָב איז דערוואָאכט
מייט אויפגערישענע אויגן :
ווע בין איז געווען ?
ווער האָט אויפגעהאלטן מיין שלאָף ?

דער הימל אָנו וואַלknס,
דער רויך פון קראַמעטאריעס,
דאָס פײַפֿן פון סיַרענעס ?

ווער האָט פֿאַרטוֹיבְּט מיין ליד.

ווארשע, 1946

*

איך זינגע פון איגנצעפֿאלענע שליעסער.
מיין טרויער וווערט גראסער אוו גראסער.

די קולות לעבען אין מיין זינגען.
די טרען ווילן נישט רינגען.

דער אומעט אויף וויסטענע וועגן
קומט נאָקעט אוון הויל מיר אַנטקעגן.

אין שאָטנס אויף פרעמאָד וואָקזאלן —
די בלינדע וואָנגאנגען זיך איילן.

שׂוועדן, 1946

שאָטַנָּס

אין דיינע אויגן שיינט אַ נעלט,
אַבער דו לעבסט
מייט שאָטַנָּס פון אַ פֿאָרְשׂוֹוֹנְדֶּעֶנֶּר וּוּעלט.
דו זוכסַט צוישן זיַּין עַבר —
געפִּינְסַט אִים אוּף נִישְׁטַ-פֿאָרְלָאַשְׁעָנָעָה קְלֻעְצָעָר,
וּוּ דער הַימָּל שְׁפִּיאַת מֵיט שְׁקִיעָה.

בִּיאַלִיסְטָק, 1946

*

אין מאראטאנ-געלאָר מיט דער צייט
אַפְגַעַפּוֹנוּן זיך פון דער ווַיַּיט
פֿאַרְלָאָזֶט, אָוּן אוַיסְגַעְדִינְט אָוּן אַ זַיִיט.

כֵהָאָב פֿאָר מִיר קִיּוֹן ווּעָרְטָ אַיַצְט —
פָוּן קִיּוֹנָעָם נִישְׁט בְאַשְׁיַצְט
הָאָבָן יָאָרוּ מִיךְ אוַיסְגַעְנִיכְט.

יעַדְעָר אָוּן רַחֲמָנוֹת פֿאַרְגִּיסְט זַיִן שְׂוֹוִיָּס,
פֿאַרְגָּעָסְט, אָוּן הָאַלְט זַיִךְ דְרִיְסְט,
קוּומָט דֵי צִיִיט אָוּן פָאָסְן רַיִיסְט.

דֻעָרְמָאָנְט אָוְמִיזְיסְט דִיּוֹן מִיעָן —
אוּיף ווַיַּיטְעַ סְטוּפְעָס אַנְדְרָעַ קְנִיעָן,
פֿאָר דָעַם זַעַלְבָן גָאָט זַיְךְ בְּאַמְיעָן
אָוּן דֵי אוּגָן מִיט אַ הַיִיטְל פֿאַרְצְיָעָן.

וּאָרְשָׁע, 1946

מיינע טעג

איך ווארכַ מײַנע טעג אינעם אויעוּן
אוון מיט זיַּי באהיַץ איך די שטיבער.
די ציַּיט אוֹן וואָרעַמְקִיט שֵׁינֶט.
דעָר שְׂטָח ווערט פֿול מיט פרײַנד.
אוון פְּלוֹצָעָם — אֲבָלִיק פֿוֹן אַ וַיְינְקָל:
צְוּוֵי אַוְיגָן אַין ווֹנְדָעָר-גַּעֲפִינְקָל,
צְוּוֵי אַוְיגָן פֿוֹן אַ רַיָּג
וּוְאָס דְּרִיכְט אַין זִין האַנט אַ שְׁפִּיז.

וַיְאָרֶשֶׁע, 1947

*

אויף שוימיקע כוֹאַלְיָעֵס גַּעֲטְרָאָגֶן --
די יוננט קָאָן גָּרְנִישֶׁת פָּאָרוֹויִסְזָעָן.

איין גָּאנְגֶג אויף דיין וועג,
ווערט צו נישט דיין פָּאָרְמָעָן.

איין שאָטוֹן פָּוָן צַעַשְׂטָעַרְטָע ווענט,
בִּיסְט גַּעֲלִיבָן מִיט לִיְדִיקָע הָעָנֶט.

דעָר אָוּמָרוֹ רְוִישָׁת איין די צֻוַּיְיגָן.
דעָר וַיְינַט בְּלוּיז וּוַיל נִישְׁתָּשְׁוַיְיגָן.

שׁוּעוּדָן, 1947

ニישט געזעטען

ニישט געזעטען מיטן ערשותן בליך —
זוכסטו אין פעלד נאך אַ שניט.
דיין פנים ווערט אלט
ווען די ביימער אין וואָלד
טריאיסלען די וואָר.

אין אַפְהילץ פון האַסטיקע טרייט
ברענגסטו דעם קרבן —
דאָס אלץ וואָס דו האָסט דערוואָרבן.
און ווען פון דאָס ניִ זוֹ אַנטדעקטס די ערֶד —
צֵי וואָלטיסטו פון אַיר אַינגעוויד
די היַז פון די נַעֲכָתָנָס באַשְׁיַידָט.

אופסאלא — שוועדן, 1947

טוויבן

איך פלאג יאגנו זיך נאך טויבן
אוון דערביי אויסגעהאקט שוויבן,
נאך איך האָב ליב די קלוגע טויבן
אוון זיעער פלייסיקיט צו לויבן.
איין די בלויקייטן זיי פלייען
אוון באַרירן די וועלט אינעם בליען.
איך בין מקנא די טויבן.
איך באַזוייער נישט די אויסגעהאקטע שוויבן.

פראנץ, 1950

בענקי שאפת

פונַ מײַן לאָנד בֵּין אַיךְ זִיְעָר וּוַיִּיט —
אַיךְ וּוַיִּסְ, דָּאַס אַיז מײַן שׁוֹאָכָע זִיְיט.
דָּעַר אָוּמָעַט אַיז אַיְינָן, אָוָן פֿרָעָמֶד אַיז ذַי שִׁין,
וּוַיִּיל שׁוֹועָר פּוֹן מײַן לאָנד אַיז וּוַיִּיט צַו זִיָּן.
מײַן לאָנד אַיְן דָּעַר פֿאָרָגָאנְגָּעָנְהִיט דָּעַרְלָעַבָּט,
דָּעַר חָלוּם אַיְן פֿרָעָמְדִיקִיט וּוַעֲבָט.

פֿאָרָיָן, 1950

מיין בליך

מיין בליך וואנדערט
אוון וווערט אין גילגולים פֿאַרענדערט :
אין אָ בוייס ווֹאָס בליט,
אין אָ צוּיִיג ווֹאָס זִיך ווִינְגֶט,
אין אָ שָׁאָטוֹ פּוֹן אָ פֿעלְזְעָנָם שְׁפְּאָלָט,
אין אָ גַּשְׁאָרָך פּוֹן צְבָלְעַטְעַרְטָן ווּאָלוֹן

פֿאנְטְּעִיכְּלָא, 1950

א פיערבלום

איך בין ווי א שמייד:
זיין קערפער גלייט
ווען ער פארענט שטאל.
ווייך — מיין לעבען א מאָל.
איון וואָרט די נשמה ליגט.
ווי גבעט וואָס דערקוויקט.

פונ האמער דעם שווערן
פאלן פונקען — שטערן
אוון קרייזן גאטס שטול אַרוּם
אוון שאָפָן א פיערבלום.

חיפה, 1950

*

די לבנה שיינט מיט אַ קְרָוָם מִוִּיל.
זֵי לְאַכְתָּ בּוֹן דָּעָר צִיִּיט.
אַט גִּיְיט זֵי אַרְוִיס בּוֹן אַ וּוָלְקָן,
בְּאוּוֹאַכְתָּ מִיט שְׁטָעָרָן בּוֹן דָּעָר וּוִיִּיט.

זֵי שְׁפִיגָּלֶט אִיר קָאָפּ אַינְעָם טִיךְ,
אִיר מִוִּיל אֵיז אַלְצָ נַאֲךָ קְרוּם.
אַ סְוִוִּיטָעָ שְׁטָעָרָן בּוֹן דָּעָר וּוִיִּיט —
אוֹן דֵי נַאֲכָט אֵיז שְׁטוּם.

וועגענץיע, 1965

שלאָף, מײַן טיִיעֶר קִינְד

שלאָף, מײַן טיִיעֶר קִינְד
די נַאֲכַט פָּאֵלֶּט צוֹ
אוֹן בְּרַעֲנֶגֶט אַ וּוַינֶּט.

וואָי שְׁטוּנְדִּיק אֵין דָּעַר שָׂעָה —
ער גִּיט אַוִיפָּן וּוְאַלְדוּעָג
מִיט לְבָנָה בָּאַלְוִיכְטָן.

ער זּוֹכֶת דִּיךְ, עַר פִּירֶט.
ער זּוֹכֶת דִּיךְ, גַּעֲפִינֶט.
מִיט זִין האַנט
דיַיְנָעַ הָאָר עַר בָּאַרְיָט,
דיַיְנָעַ פְּנִים, דָּעַם בְּלִיְבָּן,
ער קַוְשֶׁט דִּיְנָעַ לִיפָּוּ —
פָּאַרְחָוִילָן נִישְׁטָ צוֹ דְּעַרְגְּרִיכְוּן.

ער גִּיט אַוִיפָּן זַעֲלָבָן וּוּגָן,
אֵין דָּעַר זִילְבָּעָר לְבָנְהָדִיקָעָר נַאֲכַט
ער וּוַיְינֶט דִּיְנָעַ טְרָעָן —
שלאָף, מײַן טיִיעֶר קִינְד,
קִיְינָעָר וּוּעָט נִישְׁטָ וּוַיסָּן,
קִיְינָעָר וּוּעָט נִישְׁטָ הָעָרָן,
שלאָף.

מאידען, 1967

*

דער לאבן ברויט,
די שבת-חלה
געזאלצן פון דער מאמעס טרערן
בײַס בענטשן ליכט,
טריפן אין די געדערעט
פון אירע יתומים
באחאָפטן צוואָמען.
פארוֹאָנדלט אין זייפנבלאָזֶן
איין טיפן שלאָף
ביז יעדן פרימאָרגוּ
ווען מײַן פנִים כ'וֹאָש
מייט זיך און אש.

מאידאנעך, 1967

די מוזיק פון שטיינער

די מוזיק פון שטיינער
אויף דער פידל פון צייט
וועט אויישפילן איינער
פון דער אייביךער וויט.

די מוזיק פון שטיינער
פון מיין ברודערס טויט
וועט אוייסווינען איינער
און פלייש און און הויט.

די מוזיק פון שטיינער
אויף דער אשיקער ערץ
וועט אוייסקלאנן איינער
אונ נישט ווערן דערהערט.

מאידאגעך, 1967

*

די מאמע זייצט לעבן מיר.
אייר ווֹאָרַעְמַקְיִיט שְׁטוּרָאַלֶּט.
איך צי אויס אַהֲנָט
אוון לאז זי אַרְאָפֶ אַוִּיף אייר אַקְסָל —
מייט בִּידֻעָה אַרְעָםָס נָעַם אֵיךְ אַרְוָם
דָּעַם שְׂטִיּוֹן אַיְבָּעָרָן אַרְטָה,
וּוּ עַס רָוֵת אייר גַּעֲבִין,
מייט בִּידֻעָה הָעֵנָט גָּלְעָט אֵיךְ דָּעַם שְׂטִיּוֹן,
אַיְבָּעָר אַקְבָּר,
וּוּאָס אֵיז אַיְן עַרְגָּעָץ נִשְׁטָא.

אַשְׁוּוֹעַנְצִים, 1967

ווײַינְגעַנְדִּיקָע וּוּרְבָּע

אָ סָאָסָנָע, שֵׁין דֹ בִּיסְט אֵין בָּאַלְיִיכְטוֹנוֹג
פּוֹן לְבָנָה,
אָ סָאָסָנָע, שֵׁין דֹ בִּיסְט, אַיְינְגַּעַהַילָּט
אֵין וּוַיִּסְטָן.
אָ וּרְבָּע, וּוֹי מַעַנְטַשְׁלָעֶץ טְרוֹוּעָרִיךְ
דוֹ שְׂטִיִּיסְט אַיְינְגַּעַבּוֹיָגּוֹן,
בָּאַדְעָקָט מִיטָּשְׁנָי
וּוֹי וּלְפִישָׁעַ סְטָאָרְטַשְׁעַנְדִּיקָע צִיְינָעַר.
וּוֹי מַעַנְטַשְׁלָעֶץ דֹ בִּיסְט,
וּוַיְינְגַּעַנְדִּיקָע וּוּרְבָּע אֵין שָׁנָי.

זְקָאָפָּאָנוּ, לְאָדָא-הַאָלָאָמָא-הַוִּזֶּן, 1967

אין מיין זווייט

ווען מיין לעבע האט געצאנקט
און זיך געלאשן און שטורעם.
האָב איז געזוכט דעם מענטש,
געזוכט און רוים און צייט,
און ווען בי א שיידועג איז דערקען אים,
זאג איז : — גליק.
רייס איז אויס פון מיין הארץ א שטיך
און איז שענק —
און גי ווינדר אווועק און מיין זווייט.

ווארטשע, 1967

די גראונגעץ

וואו איז די גראונגעץ
צווישן טאג און נאכט?
צווישן לעבן און טויט
דויערט די שיין.

וואי אַ שלעכטער שוויימער
שליניג איך די לופט
מייט אַ קרום מויל
און צ'ווער פון די כוואלייעס
פארטראָגן אַין גרויל.

איינעם סוף פון דער צייט
אלץ הייבט אָן זיך פון דאס ניי.
דורךיזיכטיק ווערט די וועלט,
איין צער ווערט געבעוין די פרײיד
אוון טרענון ווערנו פערל.

פֿאָרְנִין, 1972

*

אין פֿאַלְדוֹן פּוֹן אַ נָּעַץ
שלאגט דער זומער-פֿוִיגֶל
מייט מִידָּע פְּלִינְגֶל
די זְעִירִינְגְּרוֹנְג
פּוֹן וּוַיִּתְעַטֵּע לְעַנְדָּעָר,
וּוּ דָעַר רַעֲגָן אַיְזָה וּוְאַרְעָם
אוֹן די בְּלוּמָעָן בְּלִיעָן שְׁנַעַל.

מעלבוֹן, 1973

האָרֶבֶע ווּעַרְטָעֵר

האָרֶבֶע ווּעַרְטָעֵר
הענגן אַיבָעֶר מִין קָאָפֶן.
זַיִן רַיִיסֶן שְׂטִיקָעֶר.
דָּעֶר קָאַיָּאָר ווּעַט קוֹמָעָן.
מִיט פַּאֲרָמָאָכְטָע אָוִינָן
כַּיוּעַל פִּילָּן דָּאָס לִיכְטָן
אוֹן זָוָן צְוִישָׁן דִּי ווּאַלְקָנָס
די אָוּמָעָנְדָלָעְכְּקִיִּיט.
די שְׂטִילְקִיִּיט
וּעַט פַּאֲרָנָעָמָעָן —
אוֹן אַיִן שָׁאָרֶץ פָּוּן לעַצְטָעֵר שָׁעה
מוֹחָל זַיִן
אַלְזַיְן ווּאָס הָאָט נִישְׁט גַּעַהָאָט קִיְין זַיְגָעָן.

פָּאַרְיִין, 1975

א נאכט אן א נאמען

א נאכט אן א נאמען.
די פארשטייפטע הענט פריין,
און וווערטער, פֿאָרגלִיּווערטע
זאגן אָפּ דעם אויסטוייש —
שטומען
איין טויטע צייכנס.
איין שטילקיות
דערגריין זיי איין הימל
די צפונ-זיט פון גאטס שטול
און בליבן איין תורה-זבוחו,
ווײַ זײַן וואָלְקְנֵס מיטן ווינט
זוכן זיך
און דערגריין
איין באָשָׁאָף
אלץ ווֹאָס בִּינְדְּט.

סינגאָפּרָ, 1976

*

די פינצטערניש פֿרוּוֹוֹט אָונְדוֹ פֿאַרְנְאַרְן,
אוֹן מִיר, מִיט פֿנִימָעַר פֿאַרְזָאָרגְטָעַ.
מִיר נָעַמָּוּ בֵּי דֵי וּוּעַנְט זִיךְ שָׁאָרוֹ
מִיט וּוּרְטָעַר אַוִיסְגַּעַבָּאָרגְטָעַ.

מִיט אַוִיסְגַּעַבָּאָרגְטָעַ וּוּרְטָעַר,
פֿוֹן אַיְגָעָנָעַט אִיךְ בָּאַרְוִיבְטָעַ —
גַּעֲקוּמָעַן פֿוֹן הַוְּנְדָעָרְטָעַר עַרְטָעַר,
אִין הַוְּנְדָעָרְטָעַר שְׁפָרָאָכְן צַעַשְׁטוּבְטָעַ.

מִיְינַן הָאָרֶץ קָאָנוּ דָּאָס מַעַר נִישְׁתַּפְּאַרְנְעָמָעַן.
אִיךְ בֵּין פֿוֹן דֵי וּוּרְטָעַר אַמִּידָעַר.
זַיְיַ וּוּרְגָּוֹן אִין הָאָרֶץ אָונְ פֿאַרְקְלָעָמָעַן
די נָאָךְ נִישְׁתַּפְּאַרְנְעָמָעַן לִידָעַר.

סִינְגָּאוּר, 1976

*

די ריאצנדייקע פֿאַרְשָׁפִיל פֿוֹן גּוֹסֶט
וועט אַנטְקָעָגָנוּמָעָן אֵין לִיְדָנָשׂ אַפְּטַ-גּעֲפִיל --
אֵין אָוּמָרוּ פֿוֹן בְּאַגְּעָר פֿרְיִי צַעְלָאָזֶט
די לִיבָּע בְּינְדָט דַעַם צִיל... .
דעָר הַאָס קּוֹמֶט פֿוֹן דּוֹרְכְפָּאָל,
אוּפָּן אַפְּוּוּג זַיִ דּוּרְפָּאָרָן --
זַע דַעַם בּוּיָם אֵין בְּלָעְטָעְרָפָּאָל.
אלָז וּוֹאָס קּוֹמֶט -- קּוֹמֶט מִיטָּצָעָר
אֵין טִיפָּן אִינְגָעָוּוִיד פֿאַרְבְּלִיבָּן.
אוּפָּן בִּידָע זַיִיטָן שְׁלִיאָץ
אֵין צְוַיִּיפָּל בִּיסְט פֿאַרְטְּרִיבָּן
אוּפָּן שִׁיְדָזּוּג אָוּנְטָעָר אֵין דָאָץ.

קָאָרָאַשִּׁי, 1976

אין די פאלדן פון ווינט

אלץ וואס וועקט דיין ליבע
אייז שיאן אונ איז פארביי :
קיטיתן בערג, די בלוייקייט פון היימל, דער ים,
די ארכיטקטור פון גרויסע שטעה,
מענטשנס קאָליירטע מלבושים,
פֿרְוַיּוּנָס גַּעֲטָאָקְטָעָן —
אלץ איז שיאן אונ פארביי.
בֵּי נַאֲכָת שִׁימֻרָן שְׁטוּרָן אִיבָּעָר בְּרִיקָן,
בָּאַלְוִיכָּטָן די טִיכָּן, גַּעֲפָאָנְגָּעָן אִין שְׁטָרָאָם,
קוֹקָן וּ די שְׁטוּרָן לְעֵשָׂן זִיךְ
אין די פֿאָלְדָּן פִּון ווִינְט.

מעלבוּן, 1976

*

געטראָפּוֹן פּוֹן אַ קְוִיל אֵין פְּלִיעָן —
הָאָט דִּי טּוֹבּ פּוֹן אִירָעּ פְּלִיגָּל
אַרְאָפְגָעָוּ אַרְפּוֹן דַּעַם טּוִיטּ.
געפָאַלְן זָעַנְעָן אִירָעּ פְּעַדְעָרָן
אוּףּ גַּעַשְׁפְּרִיטָעּ פְּעַלְדָּעָרָן
פְּעַלְדִּיזְקָעּ בְּעָרָה,
שְׂטִילָעּ טִיכָּן.
דָּאָרֶט פְּלִיסְטָן אִירּ בְּלוֹטָן.
אִירָעּ פְּעַדְעָרָן
לייכְטָן וּוּי שְׁטוֹרָאַלְן.

די ערְדּ הָאָט נִישְׁתּ גַּעֲצִיטָעָרטּ.

מעלבּוֹרָן, 1976

דו ווועטש אַרוֹיֶּסֶתְּשׁוּוּיָמָעַן

אין יִסְכּוֹאַלְיָעֵס ווועסטו אַרוֹיֶּסֶתְּשׁוּוּיָמָעַן.

אֲשָׂוִים ווועט זַיִן דָּעַר סִימָן.

אַין פִּיאַנְעָס סְקוֹלְפְּטִירְטָע.

אוֹן מִיטְ מַוְשְׁלָעָס בְּאַצְּרִיטָע

פַּאֲרְשָׁלָאָסְן ווועט זַיִן דִּיְוָן גַּעַשְׁטָאָלָט —

אוֹן מִיךְ גַּעַזְגַּעַנְעָן ווועסטו מִיטְ לִיפְןְ קָאָלָט.

דָּעַרְקָעָנָעַן ווועל אַיךְ זַיִן אַין פְּרִילִינְג אַין דָּעַר עַרְשְׁטָעָר בְּלָוֶט,

אַין זָוְמָעָר — אַין אֲ וָאַסְעָר-לִילְיָעַ, אוֹן זָאָגָן דִּיר : קָוָם,

אוֹן וַוִּינְטָעָר, מִיטְ וּוּרְבָּעָט, גַּעַהְיִלְטָע אַין שְׁנִי —

מִיר ווועלן לעַבְנָן אַין וּוְאָלָד, וּוְ זַיִן.

מעלבווען, 1976

*

איך שפיל און ווינט מיט די יאָרָן,
אפשר ער מיט מיר,
און די שפיל וויל זיך פֿאָרָעָן
און צילון די יאָרָן מיר.

פֿוֹן מַיְוָן עִיגּוֹל
ער יָאָגֵט מַיְיָנָע שְׁפּוֹרָן —
און שְׁטוֹינָעָן פֿאָרָן שְׁפּוֹגָל
כְּדֻרְזָעָן מַיְיָנָע יָאָרָן.

איינגעראָעָמֶט אַיְן דַעַר צִיִּיט
שְׁוּעָר וּוֹאָס אָפְצּוֹשְׁפָּאָרָן.
פֿוֹן דַעַר טּוֹנְקָעָלָעָר צִיִּיט
גָּאָרְנִישָׁטָן דַאֲרָף מִיךְ אָרָן.

איָן אָוּמְבָּאָגְרָעָנָעָצָטָן רְוִיִּים
גָּאָט אִיז בִּיחָד
מִיט צִיִּיט, וּוֹינָט אַוְן רְוִיִּים
און וּוֹאָרְפָּט אָנוּ אַפְּחָד.

כִּישׁוֹפֶט אַיְן שְׁאָטוֹן פֿוֹן שְׁפִיל
איָן פִּיבָּעָר פֿוֹן די יָאָרָן,
און פֿאָרְשָׁטוּמֶט דָאָס גַּעֲפִיל
בִּימָם רְאַנְדָן פֿוֹן גַּעֲבָאָרָן.

מאגנטראָעָל, 1977

*

דיין ניגון ווועט נישט הילכן אייביך
פֿאַרְשָׁטִילֶט פֿוֹן דער אַיְלִיקָעֶר צִיִּיט —
זַיִן גִּלְגָּול ווועט רֹויְשָׁן פֿאַרְצִיִּיטֿ
אויף שטיילע ימען פֿוֹן פֿאַרְבִּיטֿ.

אנטפלעken ווועט דער מענטש פֿוֹן קעלער
דעם עבר פֿוֹן ווַיְיִתְעַזֵּז ווּלְעַלְתָּן
אוון זוכן אַיְן הַיְילָן אויף שְׂטִינְגָּר גַּעַלְעָ
די שפּוֹרָן פֿוֹן פֿאַרְשָׁוּנוֹנְדָעָנָם דָּוָר אַיְן דִּי קַעַלְתָּן.

אוון די זון ווועט ווַיְדַעַר שִׁינְגָּן —
אַרְוִיס ווועט דער דָּוָר פֿוֹן די הַיְילָן
דַּעֲרָזָעָן, וַיְיִדְאַס אַיְזָן צַעְטִיִּיעַט
פֿאַרְ פְּרִידָן, אוון דַּעֲרָצִילָן.

ניוֹיּוֹרְק, 1977

צ י ו ט

די צייט טוילט זיך פונאנדע
איין שגעון-טאַנץ און וואָנדער.
אלץ וווערט צו גזעאָגט.
מלאָך און דעםָאָן האָלטָן מלְחָמָה.
דיסָאנְטָאנְסָן פֿוֹן פֿרִיד אָוּן טְרָעָרָן
וּוִיגָּן זֶיך אֵין צָעהָוִידָעָטָעָר נְשָׁמָה
אוּן פֿאָרָן זֶיך אֵין וּוְרָן.

פֿאָרָן, 1979

קייקעלעך בלוט

קייקעלעך בלוט
לויפן איזן די אַדערן
מייט געבעט
אוון פֿאָרעהנדערן די פֿאָרב.

זוי דערמאָנָען וווער אַיך בֵּין,
אוון וואָס כ'יוועל זיינ :
וואָוער ווועט מײַן זיפֿץ דערהעָרָן
איין איין-סּוּפִּיקְן רויַם ?

צווישן הימל אוון ערֶד
דער קלאנָג פֿוֹן געבעט
וואָערט פֿוֹן פֿיגֿיגֿל פֿאָרטראָן
אויף פרעמאָדָע פֿלאָנָעָטָן.

טולוֹת, 1980

*

טיג און נעכט אין מידבר.
די שאָטנס זענען שטיינער.
אונטער זי רוט דער זאמדעךדייש
און קוקט אויס א גלייביקן פויגל.
די זוֹן צינדט אָן די שקיעה
און דאס וואָרעמע זאמד
קרעכץ אונטער די פיס.
אן איינציקער אָוונט
וועט צעשטערן
אלע טיכן פונעם זומער.
דער וועג וועט פֿאַרלוויזן גיין
אין גָּאנְישט.

קבוץ נחשון, 1980

אין ליידיקע פֿאַרמעס

אין ליידיקע פֿאַרמעס
זוכן מיר
מייט כפירה און אמונה
דעט מאָרגן.
אוֹן דערגיינט אַים —
אוֹן שוויגן.

יעדער וואָרט איז באָגריף.
יעדער וואָרט איז אָרוֹף
איין אָומְבָּאָגְרָעָנְצָטָן שטח.
דאָס וואָרט אַין גַּעֲבִין
פֿאַרְאַאיִינְגְּנֶט דעט מענטש
איון טראקט פּוֹן זִיךְ אַלְיָין.

קבוץ נחשון, 1980

*

די ערְד איז באָלָאָדוֹן מיט בִּימָעָר,
די בִּימָעָר מיט פִּירּוֹת פֿוֹן גַּאֲטַ.
אַיך שְׁטוּעָר דַּעַם גּוֹ-עַדְן-פָּאָרְבָּאָט
אֵין נַאֲכְטִיקָעָר שְׁטִילְקִיָּיט גַּעַהְיִימָעָר.

די פְּרוֹכֶט וּוּלְעַל אַיךְ אַלְעַ צַעְטִילְלוֹן
פָּאָר בְּרִידְעָר פֿוֹן מִיּוֹן נְעַזְוָנְדַ,
אוֹן זָאָלָן זַיִי עַסְן צַו זָאָטַ,
אוֹן זָאָל זַיִעַר עַלְנַט זִיךְ הַיְילָןַ.

בִּיז שְׁמִיכְלָעָן זַיִי וּוּלְעַן אֵין נְעַפְלַ,
אוֹן סְ'וּעָט זַיִי דַּעֲרַקְעַנְעַן מִיּוֹן בְּלִיקַ.
וּוּן סְ'קְוּמָעָן דַּי בְּרִידְעָר צְוִירִיק —
אַיךְ וּוּיְינִיק דַּי ערְד מִיט דַּי עַפְלַ !

מעַר וּוּלְעַל אַיךְ מִיט זַיִךְ נִישְׁט שִׁיְידַןַ.
דָּאָס אַיךְ דָּאָס דַּעַר אַנְהִיבַ פֿוֹן טְרוֹוִיםַ.
מִיט צִיְיטִיקָעָר פִּירּוֹת דַּעַר בּוּוִים —
דַּעַר אָוּמְקָעָר צְוִירִיק אֵין גּוֹ-עַדְןַ.

חִיפָּה, 1980

*

זii מוחל, גאט, מיין מידקיט.
די קנייען בייגו זיך
פון ליבע, באַדיער אוון וואָנדער.
באים זאמדייקן ברעה פון יס.
דערוואָרט איז דאס צוגעאָגטעה.

באווייז דיין גראיסקייט,
דערוויטער דיין צאָרָן,
דעַרמעגלאָץ אִין דער נאָקט
צו דערזען די שטערן
אוון געזעגענען
דיין פינקלידיקע פראָכט.

אוון פֿאָרגײַן אִין שלאָף אויפֿן וועג.

ח'יפה, 1980

*

אין וועלטאל עדותן די שטערן,
אָז אלץ געשעט דאָרט אַין ווערָן:
אַ בְּאַרג פֿוֹן דְּעַר זָוּן וְעוֹרֶט פְּאַרְבְּרָעֶנט —
(אוֹן גָּאַט הָאָט פְּאַרְהִיּוֹן נִישְׁתְּ גַּעֲקָעֶנט)
אַין זָאַמְדֵּן פְּאַרְוּאַנְדְּלַט עַר וְעוּרֶט,
אָן אַנְדָּעֶר גַּעַזְעַץ עַר דְּעַרְהָעֶט,
זַיִן אוַיסְזָעַן עַס פְּוּרְעָמֶט דְּעַר וְוַינְט.
אוֹן אַיבָּעֶר אַ טְּרָאָפָּן פֿוֹן בְּלוֹט,
בַּיִּים וּוְיַדְעָגָעָבָוָרְט פֿוֹן אַ קִּינְד —

זָאָגֶט נָאָך אַ מְאָל גָּאַט, אָז סְאִין גּוֹט.

חיפה, 1980

די אומענדלעבקויט

דעך מהלך
פארשלאָסן אַין צייט
דערוֹויטערט פון די שטערן
יעדע מינוט.
די אומענדלעבקויט
לייכט אַין רויַם.
דער מענטש וואָנדערט,
ווע אַ בלינדער שטערן
אַין שטיילקויט אַינגעהילט —
אוּ אַ באַשייד.

פֿאַרְיִין, 1980

געווידמעט מיין מאמען

ארום דיר

ארום דיר וועל איך פליינ
וואו אַ פויגל אָרומ זיון געסט,
אוון שפערער ציען, ציען
צו אַ נײַעַם פֿאַרְמַעַסְט —
אייך וויל דיר צאָלן פֿאַרְמַעַסְט
אוון צום סוֹג
דו זיי מיין טרייסט.
אויף דיר זאָל רוען מיין בליך
ווען דער מלאך וועט רופּן מיין גיסט.

פאריז, 1980

*

אין סוד פון לעבען קלינגעט אָפּ דאָס קול פון באַדוויער.
די יַאֲרֹן אָוֹן די הענט מעיקן אָפּ זִיּוֹן נְאַמְעָן.
דעָר טְרוּיִים פון טָאג אָוֹן נְאַכְטָה פֿאָרגִיִּיט אָיוֹן גַּעַלְיוּעָר
אוֹן אַלְעָ שְׁמִיכְלָעָר אָוֹן וּוַיְינְעָר שְׁטוּמָעָן.

דעָר בְּרַ-מִּינָּן אוַיְפָן גּוֹטָן אָרט אַיז גַּעַקְוּמָעָן —
נְאַךְ יַעֲדָעָר זְוִנְפְּאָרְגָּאנְג שִׁינְיִינְט אַוִּיפּ אָן אַנְדָּעָר טָאג
אוֹן די טָאג קִיְּטְלָעָן זִיךְ צְוֹזְאַמְעָן
אָיוֹן שְׁפִּילּ פון לִיכְטָן אָוֹן שְׁאָטָן — אַוִּיךְ אָיוֹן פְּלָאָג.

אוַיְפָן וּוּלְטַ-יַּאֲרִיד יַעֲדָעָר טְרָאָגֶט זִיְּנָעָ שְׁרָאַמְעָן
וּוָאָס פֿאָרָעָמָט פון בְּרָאַשִּׁית זֵין וּוּרְקָ — צְעַגְלִיט
אָיוֹן פְּאָרָבּ פון בְּלוּטּ, אָיוֹן תּוֹךְ פון דְּרָאַמְעָן
וּוָאָס שְׁוּרְשָׁעָן אָיוֹן אַדְעָרָן פון גְּרָאַנִּיט.

פָּאָרִין, 1982

*

אויפשטיין מיט נאָדלאָן פון קעלט
די יַאֲרָן באָגְרוֹאָבָעָנָע אִין שְׁנִי,
אִין אֵ צְפּוֹנְדִּיקְעָר וּוּעָלֶט —
אוֹן אוּפּוּוּעָקָן מִיט גַּעַשְׁרִי.

אויפטִיעָן אִין פְּרִילִינְג דָּעַם שְׁנִי
אוֹן די נַאֲקָעְטָע קַוְסְטָעָט פָּוּן דָּאָרט.
בָּאוּוּיְזָן דָּעַם וּוּגָ פָּוּן וּוּיִ
אִין אַפְּגַעַה אַקְטָן וּוּאָרט.

פָּרִיז, 1981

ווען ב'וועל מעער נישט זיין

ווען ב'וועל מעער נישט זיין,
וואעל איז און א גראזעלע אריין.
באשיזידן איזוי און קליאן
וואעל איז צו די מענטשן גיין
און זאגן זיイ די גראיסטע בשורה,
דייעציאלן דעם גראזעלעס גבורה —
פונ יונער וועלט קומען צוריק
און ברענגן דאס גריינע גליק.

דייעפֿאָר דיַרְפּוֹן אַלְעַ זִיךְ פֿרִיְעָן,
איַן פֿרִילִינְג גֶּרְאָזְן פֿאָרוֹזְיָעָן —
אַ זְכֵּר פֿאָרְ מְעַנְטְּשָׁנְס גַּעֲבִיְּן,
אַ סְגּוֹלָה אַנְטְּקָעָגָן גַּעֲוָיְין.

בית-הකבות — מאנפֿאָרְנָאָס, 1982

אנטפלעקטע מינוטן

אנטפלעקטע מינוטן
פון פֿאַלויירענע ווּוִיטָן
רוּישָׁן נָאָך אַיְן דִּי טִיפָּן.

איַן דערהייבונג פֿוֹן שְׁלָאָף
דיַ שְׁרָעָק נָעָמֶת מֵיכָאָרָום
אוּן זָכָט מַיְינָן פְּנִים — אַיְן דָּעָר פִּינְצָטוּרָה.

איַן זְכָרוֹן דָּאָס גַּעֲרוֹיִשׁ
וּוִי אַ וּוְאַסְעַרְפָּאָל —
נָאָר אָוְנטָעַרְעַדִּישׁ.

דיַ שְׁלוּיְינָאָר שִׁימְלָעָן.
דיַ פִּיכְטָע פְּלָאָנָצָן
זְעָעָן נִישְׁטָהָן דִּי הִימְלָעָן.

טולוז, 1982

**פֿאַר מְרַדְכִּי אַרְדוֹן
נָאָךְ דְּרֵיִסִּיק יָאָר פְּרִינְדְּשָׁאָפֶט**

*

פֿוֹן יַעֲדָן פֻּרְלַדְיקָן אוֹת
כַּיְוַיְלַ דָּרְגִּיְין צַו דִּין גַּהְיִימָעַר וּוּעַלְטַ.
דָּרְקַעַנְעַן אוֹן פָּרְשָׁטִין
דָּאָס אַלְץ וּוּאָס בְּלַעַנדְטַן אוֹן הַעַלְטַ.

צַוְישַׁן שָׁאָטָנָס — דִּין לִיכְטִיקָע הַאָנְטַ.
איַן חַוְמָר פֿוֹן אַוִּיסְגַּעַמְּאַלְטָעַר גַּעַשְׂטָאַלְטַ
קוּמָט אַוִּיפְּ דָּאָס בַּילְדַּ
איַן דִּי שְׁטוּרָן פֿוֹן צִירְופִּים
דָּאָס אַלְץ הַאָטַן איַן באַשְׁאָף גַּעַשְׂוֹעַבְטַ
אוֹן אַוִּיסְגַּעַחְלוּמַט דָּעַם אַמְתַ.

1983

*

איך קוק ארייבער צו מײַנע פֿרײַינְד,
דוכט זיך אָז די אִידיליע גִּיט אָן:
איינער דעם אַנדערן פֿאַרְשְׁטִיטִיט,
אוֹן קִינָאַטְסּוּפְּרִים פֿאַרְשְׁוּוִינְדֶט —
מְרַבָּה חַכְמָה בֵּינְדֶט.

חֲרִיכִים גַּעֲבָן יַעֲדָן טָאָסְטָן אַיְן די הֻנְּטָן
אוֹן די נְעָפִיטָן שָׁאָרָן זִיךְ נִישְׁתּ בֵּי די וּעַנְתּ.
די מּוֹזָעַ האָט בְּכָבוֹדִיקָע מְעַנְּטָשָׁן.
איינער דעם אַנדערן זָאָל בְּעַנְתָּשָׁן
אוֹן בְּלִיבָן קָאָלְעָגָאָלָעָה חֲרִיכִים — נִישְׁתּ פֿאַרְלוּוֹרָן,
נָאָכוֹן אִיבְּעָרְלִיְיָעָנוֹן דִּיןְ קָוְרִיקָלוֹס וּוַיְטָעָ, וּוּרְסָטוֹ גַּעֲבָוָיָן

צַו פֿרִי אַדְעָרָ צַו שְׁפָעָט.

פֿאַרְיוֹן, 1983

מיין זיינגעַך

געחלומט האָט זיך מיר :
מיין זיינגעַך צו קאָפְּנָס
פארלייט דֵי ווייזערס.
איך באָטראָכֶט דֵי צִיִּיט.
מײַך שְׁרָעָקֶט
אוֹן טְּרִיאִיסֶל פֿוֹן זיך
די יָאָרָן.
זַיִּיבְּן אַיִּינְהָן
דאָרט קְוָמָעָן זַיִּינְהָן
מייט דֵי ווייזערס אַיִּינְהָן דֵי הענט.

פֿאָרְיִין, 1983

דונער און בליעז

איך באגער די צויצקיראפט
פון פֿאָרְלוּוֹרְעַנְעֶם האָרִיזָאנְטַ
וואָו דער כוח פון דונער וואָנדערט
צום העפּטיקן צוֹזְמָעַנְשְׁטוּיסַ
וואָעַן ער גַּעֲבָעַרְטַּ דַּעַם בְּלִיעַז
איַן אָוִיגְנְבָּילִיק
פון פֿינְצְטָעָרְנִישַׁ אָיַן קָאַסְמָאָסַ.

מייט ווייער אוּרְקְרָאַפְּט,
געַבְּוִירָן אָיַן תּוֹרָה־וּבָבוֹהוּ פון באַשָּׁאָףַ
די האָרטָע עַרְדְּשָׁאָל טָוֵט אַ צִּיטָּעַרְ פון ווַיְיטִיק
אוֹן צַעְפָּאַלְטַ זִיךְ אָיַן שְׂטִיקָעַר
פון יְמָעָן, בעָרָג אָוֹן טָאָלַן.

פֿאָרְיוֹן, 1983

*

די שיינקייט פון טאג נישט אַפְצּוֹשָׁאַצּוֹ
אוֹן פֿאַרְטִּוִישָׁן פֿאַרְטִּוִישָׁן
כְּפֿאַרְטִּוִישָׁן אִים מֵיַּן שְׁמִיכְבָּל אוֹן מֵיַּן טְרֻעָר.
אִין לִיכְטִיקָן רְוִים מֵיַּן וּוֹנְדָן אוֹן קָעָר.

פּוֹן גַּעֲבָרוֹת, פּוֹן קִינְדוֹווִיזָן אָנוֹ
איַךְ שְׁטָעַל אִים נִישְׁט אִין קָאָן.
אוַיְסְגָּעוֹוָאָקָסָן אִין צִיְּטָ פּוֹן זַיְּן
אוַיְףּ אִיר פְּנִים שְׁפִילְטָ דִּי שִׁין.

די ערְד אִיז מְוַטְּעַרְלָעַץ אִיגָּנוֹ
וּוי דָעַם בּוּיְם זַיְּנָע צַוְּוִינְגָן,
מִיר זָוָן זַיְּךְ יְעַדְעַר מְאָל אִין פָּעַלְד,
אוַיְךְ אִין שְׁלָאָךְ אֶםְאָל פֿאַרְשְׁטָעַלְט

צַו קָאָפָן זַיְּךְ דּוּרְגְּרִיךְן,
וּוֹעַן עַמְּעַץ חַתְּמָעַט מִיטָּא צִיְּכָן
די גְּרוּעָנָעָן פּוֹן הִיכְלָן,
איַךְ פֿאַרְטִּוִישָׁן בֵּיז סָעָ קּוֹמָט דּוּרְ שְׁכָל.

*

דער שאָטן פון קעניגס בוֹפָן
הוַיְאֵת נָאָצָ אֶלְצָ פֿאָרָן טְרָאָן
איָן לִיְדִיקָן זָאָל.
נָאָצָ אֶלְצָ הַילְכָּתְ דָעַם לְצָס גַּעֲלַעֲטָעָר
בְּעֵת דָעַר גַּאֲלַעַנְעָר עַפְלָ
איָז אַרְוִיסְגַּעַפְאָלָן פָּוָן דָעַר קַעְנִיגְלַעֲכָעָר האָנט
אוֹן הָאָט זִיךְ אַוּעַקְגַּעַקְוִילְעָרָט
איְבָרָן מַאֲרָמָאָרָעָנָעָם דִּיל
צָוָם אַפְּגָרָוָנָט פָּוָן לִיְדִיקָן זָאָל.

*

דאַס האָרֶץ שלְאָגֶט אוִיס
איָן בלִינְדָּעֶר נְאָכֶט
דעַם רִיטָּעָם איָן טוֹיבָן עֲכָא
אוֹן זָכֶט אֵךְ פּוֹנֶק פּוֹן באַשָּׁאָף.
איָן חֻזֶּשׁ נִיסְן
שְׂטִיקָט דָּעָר רְזִיךְ דִּי פֿעַלְדָּעֶר
אוֹן פְּלָאָמָנוּ פּוֹן וּוַיִּסְעַטְרִיט
וּוְעָרָן פְּאַרְוּאַנְדָּלֶט איָן שְׂטוּב.

איִינְגָּהָילֶט איָן דָּעָר מּוֹטְעָרְשָׁוִיס —
מיַט אֵךְ פְּאַרְשְׁטָאָרֶטֶן בְּלִיךְ,
מיַט אָן אָפָּן מוֹיל —
ליַגְתָּ דָּאַס קִינְד אַנְטוּיִינְט,
מיַטָּן פְּנִים צָו דָּעָר עַרְך.

*

ニישט-געצויומטע קינדערשפיל :
מייט קליגינע הענט,
ווײיכע ווי סאמעט,
אין בלינדע נאכט
זײַ פרעגן
אוָן קרייגן נישט קיין ענטפער.
זײַ עפערען די מילעֶר,
נָאָר לִיְדִיקָע די ווערטעה,
דערשטוינטָע
זײַ פרעגן מייט די הענט,
ווײיכע ווי סאמעט,
אין שוׂוֹיְגָעָנִיש פֿוּן נאכט —
אוָן קרייגן נישט קיין ענטפער.

געפֿלדִיקער האָרבַּסט

דיין לעבן איז פֿרילינג.

פֿאָר מֵיר — דער געפֿלדִיקער האָרבַּסט.

דיין פֿנים, ווי בליענדִיקע רױזן.

פֿאָר מֵיר — דער געפֿלדִיקער האָרבַּסט.

איין שרייט.

אוֹן כ'וועל אַיבְּערְטְּרָעָטְן די פֿאָרְפְּרוּרְעָנָעְ שׂוּעוּל.

דו שפֿאָן ווַיְיטָעָר צוֹם זומער פֿאָרוּס.

פֿאָר מֵיר — דער געפֿלדִיקער האָרבַּסט.

איין שרייט.

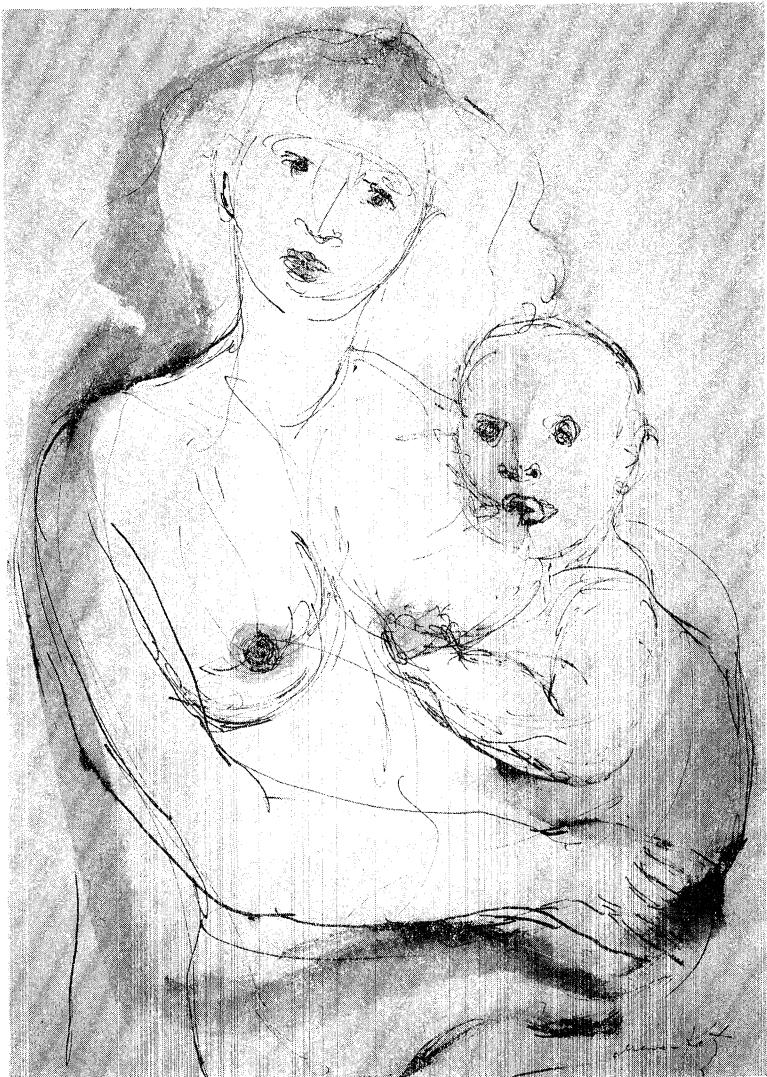
אוֹן כ'קּוֹם אָנוּ אַיְן לְאַנְדּ פּוֹן דָּעַר קָעֶלֶט.

מיין מאמעס בלוייע אויגן

מיין מאמעס בלוייע אויגן
געווען זענען מיט טרויער פֿאַרְצּוֹיָגַן,
אוֹן גַּעֲגָנְגָעַן אִיז זֵי אַיִינְגַּעְבּוֹיָגַן,
אוֹן נִישְׁט גַּעֲהָאָט דֵי קִינְדָּעַר צָו זַיְגַּן.

ニישט איך האָב פֿאַרְמַאָכָט אַירְעַ אוֹיגָן,
נָאָר אַיְדָעָר אִיר בְּלִיק אִיז פֿאַרְפְּלוֹיָגַן
הָאָט עָר מִיךְ גַּעֲמָאָסְטָן, גַּעֲוּוֹיָגַן
צֵי כְּיוּעַל פֿאָרָן טְרוּיָעַר זִיךְ טְוִיָּגַן.

מיין מאמעס בלוייע אויגן
זֵי זָכוֹן נָאָך אַלְצָ דָוֶרֶךְ דֵי שְׂוִיבָן
אָ גַוְטָע בְּשָׂוְרָה פָוָן דֵי טְוִיבָן
אוֹן וּוּרְעַן פֿאַרְפָּאָלָן דָאָרָט אוֹיבָן.

ציינור פול — מאנו לאן

*

גָּאָרְנִישֶׁט אֵיז פֹּוּ הַיָּמֶל אַרְאָפְגַּעֲפָלָן.
גָּאָרְנִישֶׁט הַאָט זִיךְ אַוִּיסְגַּעַפִּיקְט פֹּוּ דִּי וּאַלְקְנָס.
דָּעַר וּוַינְט בְּרַעֲנְגֶט וּוְאָס עַר קָאָן.
דִּי עַרְד אֵיז פָּאָר אַונְדוֹז גִּנְצִיךְ —
אוּף אִיר פָּאָלָן אַונְדוֹז עַרְעַן טְרוּעָן.
אִין זַי וּוַיְיקָנוּ זִיךְ דִּי וּאַרְצָלָעָן פֹּוּ בִּימְעָר
בֵּין זַי וּוַעֲרוֹ אַרְוִיסְגַּעַרִיסְוּ.

גָּאָרְנִישֶׁט אֵיז פֹּוּ הַיָּמֶל אַרְאָפְגַּעֲפָלָן.

דורך און אַפְגָעָלָעָנְטָעָר טִיר

אין אַפְרֵילִינְג
וּוֹי דָוֶרֶך אַפְגָעָלָעָנְטָעָר טִיר.
הָאָב אַיְצָדָעָזָעָן דָעַם בְּלִיעַנְדִיקָן סָאָד.
די לְוַפְט אַיז גָעוּעָן זִיס
אוֹנוֹ גַעַשְמָאָק וּוֹי אַמִילְכָבָאָד,
נָאָר פָוָן אַיְנָעָוָיְנִינִיק
הָאָט דָעַר מְעַנְטָש מִיכָדָעָזָעָן
אוֹנוֹ מִיר פָאַרְבָּאָטָן
צָו קָוְקָן אַוִיָּף זַיְן סָאָד.

שטיילע וואסערן

כ'הער זיך איז און אין שטיילע וואסערן
ווען זיין ציטערן און רינצלען
באים מינדסטן בלאָז פון ווינט.
כ'זע דאס וואסער איז ווינט,
כ'געדעניך דאס אָרט פון לייכטער טרייט.
דער מאָמעס ווערטער
באים בענטשן לייכט
צו מיינע זיבן יאָר :
יתום מיינער,
דיין גורל איז וואָר !

ווען דער ווינט איז שטייל

ווען דער ווינט איז שטייל
טוליען זיך די ביימער.
די פיגל פלייען מיר אנטקעגן.
אייך הער זיי מיט אימה
נאר אין מיר זיצט אַסָּאָוָע.
זִי שוויגט.
זי געדענקט אלץ.
זי וועט נאך זאגן.

*

ווער רופט ?

ווער רופט דאס אין פרימאָרגן ?
אפשר אַ פוייגל, וואָס בלוטיקט און ווינט ?
די ערְד שמעקט נאָך פון שלאָף
אונ בלייטשעט אַין טוי.
בלויז פון וויטיך ווערט מיין גוּ
אונ שטיילט,
אונ שטיילט.

איך בוּי אַ הוֵיז אַרומגעצויימט פון יָאָרוֹן —
אַ נעסט פֿאָר פִּיגֶל אוּפֿוֹן העכְסְטָן גָּאָרוֹן.
בְּאַפְּעַסְטִיקְט מִיט מיַין אָרָעָם.
צַי ווּעַט זַי עַמְעַצְעַר פָּאָכְעָנוּ
פָּוּן מיַין הוֵיז —
אַ צַּיִיכְנָן צּוּם ווּאַנְדָּעָר ?

א זוינטערבלום

אין פענץטער,
פארקאוועט פון קעלטַ
א זוינטערבלום בליטַ.
וואוּ לינדער עס וווערט
צומַ דְּרוֹיסָן מִיד צִיטַ.

איך טיל דֵי פִּיגֶעֲלָעַךְ פֻּנְצְּלָעַךְ פָּוּן לְעָבָןַ.
פָּוּן מִינְגַּע הָעָנְטַ זַי עָסָןַ.
זַיְ פָּאַרְשְׁוּעָבָןַ, פָּאַרְשְׁוּעָבָןַ.
אוֹן אֵיךְ מִיטַּ מִיןַ יְוָגָנַטַּ
בְּלִיבַ אֵיןַ דְּרוֹיסָןַ פָּאַרְגָּעָסָןַ.

דוֹרְכַּן אִיזְ גְּרִינְטַ שְׂוִיןַ דְּאָסַ גְּרָאָזַ.
די נְאַכְּטַ ווּעָרְטַ פָּאַרְקָאַוּעָטַ אוֹןַ בְּלִינְדַּ.
אוֹיףְ דֵי שְׂוִיבָןַ מִיןַ אַטְעַםַ בְּלָאָזַטַ —
אוֹןַ הַיְנְטוּרָןַ פֻּנְצְּטָעַרַ מִיןַ יְוָגָנַטַ פָּאַרְשְׁוּיְינְדַטַ.

פִּיגֶלְ פָּאַכְּבָןַ אוֹיףְ דֵי ווּגָנוֹ.
זַיְ הַאָבָןַ זַיְ צְעַטְיִילַטַ מִיטַ דֵי ווּעָרְטָעַרַ.
מִיטַ מִיןַ פָּאַרְמָעָגַן —
אוֹןַ זַיְ פְּלִיעָןַ אוֹיףְ אַלְעַ ערְטָעַרַ.

דעָר נאכטווועכטער

דעָר נאכטווועכטער הערט זייןע טרייט
דערוויטערן זיך פון אים —
אוּ אנדערער ניכט זייןע טרייט
אוּ געמט אים נישט מיט.
אוּ זיין ווילן,
זיין שטימע דערגריכט נישט דעם אנדערן.
ער הערט בלוייז דעם אַפְּקָלָאנְג דעם שטיילן
פון טרייט אין וואנדערן.
אַ האַלבָּע לבנה באַוואָאַכְּט
די פֿאַרְלוֹוִירָעָנָע טרייט אין דער וויאַט,
די וואָלְקָנָס, די נאכט,
די געשפֿאַלְטָעָנָע צייט.

געשריפטס און הייל

פֿוֹן גַּעֲשָׁרִיפְּטָס אֵין הַיָּמֶל
הָאָט זִיךְ אַפְגָּעָרִיסְן אָנוּ אָוֹת —
אַ שְׁטַעַרְנוּ? אַ קְאָמָעַט?
מַיְינַן נְאָמָעַן?
אַזְוִי פְּילָ אַוְתִּיוֹת פָּאָלָן פֿוֹן הַיָּמֶל —
אוֹן דָּאָס גַּעֲשָׁרִיפְּטָס וּוּרְטָ נִישְׁטָ גַּעֲמִינְעָרט.
די אַוְתִּיוֹת וּוּאָס פָּאָלָן
ליַיְגַּן זִיךְ אַוְיסְ אֵין שְׂוֹרוֹת
אַרוֹמְגַעְנוּמָעַן מִיטָּ אַ שְׁוֹוָאַרְצָעָרְ רַאמְ.

מיין חומר

איך שטרעך נישט מיין האנט צו דער לבנה.
איך נעם צוואַמען שטייננדלעך פון דער ערֶז,
ווערעלעך קלײַנָע,
ニיזעריקע גּוֹזְלָעֶן,
ארָפְגָעָפְאַלְעָנָע בְּלָעְטָעָר,
געוֹיִקְסָן נִישְׁטַשְׁטָעְכִּיקָע
אוֹן צוֹוִיגָן פָּוּן בֵּימָעָר ...
אוֹן דָּאָס אֵיז מיין חומר.

אַרְיִינְגָּעוֹאַקְסָן אֵין דָּעַר עֲרֵד

אַרְיִינְגָּעוֹאַקְסָן אֵין דָּעַר עֲרֵד,
פָּוֹ אִיר זִיךְ לְעַרְנָעָן צֹו זִיכְוָן,
אוֹוָן מְקָנָא זִיכְוָן דִּי שְׁטָעָרָן,
וּוֹאָס דִּי נְאָכָט יָאָגָט אַרְוִיס
אוֹוָיף פִּינְצְטָעָרָעָו וּוֹעָגָן אֵין הִימָּל —
אוֹוָיף וּוֹעָגָן
וּוֹאָס פִּירָן אֵין עַרְגָּעָץ נִישְׁטָן.

א ישועה

דער ריעוּן
אייז נישט געזאגט געוואָרוֹ.
ער בליבֿט
וואַי אַין אוֹיג — אַ דָּאָרָן.
וואַי ווַילְדָעַ גְּרָאָזֶן
די ווּעָרְטָעַר זִיךְ בְּאָפְּרִיעַן
פָּוּן אָוְנְטָעַר אַ בְּלִינְדָן מְוִיעַר.
דער רֵיעַן אַיְזַ אַוְיפְּגָעָוּעָקָט
אוֹן בְּרָעְנְגָטַן דִּי יְשֻׁועָה אַיְזַ סְטְרָאָפַן —
אַיְזַ טְרוּיעַר.

*

דער מענטש שטרעקט צו מיר זיין האנט ;
כ'יזע זיינע נעהל און יעדן אָדער
דורך אָן אומזעווודיקער שויב
ווארט צעטהיילט אונדז
צווישן לעבען און טויט.

*

דורךגעטֿאָקערטֿ דִּי עַרְד
איָן אִינְגָעָוּוֹיִידּ, אַ נֵּיעַ וּוּרְטּ.

כִּזְעַ דִּי גְּרוֹדֶעֶס וּוּיִיךְ
אוֹן דַּעַם בָּאָדוֹן רַיִץ;

וּוְעָרְסָהָאָטּ פָּאָרוֹזִיִּיטּ.
דָּעַר שְׁנִיְּדִיטּ.

כִּשְׁטִיּ אִין שְׁאָטוֹן
אַלְצַ זָאָל גַּעֲרָאָטוֹן.

מִיטָּן אַקְעָר וּוּי אַ פָּעָרְדּ
קִיְּנָעָר הָאָט נִישְׁטּ גַּעַשְׁטָעָרְטּ

צָו דָּעַר עַרְדּ זִיִּין גַּעֲבּוֹיִגּוֹן
מִיטּ פָּאָרוֹוּיִיעָטּ אַוְיָגּוֹן.

*

דער באָרג אַיִן ערְד אַיְינְגַעְשְׁנִיטָן —
וּוי יַעֲדֵר מַעֲנְצָשׂ אַיִן רְוִים
בָּאַלְאָנְגָּט מֵיט זַיִנְעַ בְּלִיטָן
בֵּיז אוֹיסְגָּעָלָאָשָׁן וּוּרְטַ דָּעַרְטָרְוִים.
אַיִן פִּינְצָטָעָרְנִישׁ צַעְכּוֹנְדָן
זַוְכָּסְטוּ אָוָן נִישְׁטָעָרְסָט מֵיט דִּי אַוְיגָן
צַוְּ דָעַרְטָ ערְד גַּעֲבּוֹנְדָן
וּווּ דִין שְׁטָעָרְן אִיז פָּאָרְפָּלוֹגָן.
פְּרָעָגָסָט מֵיט שְׁרָעָק :
וּווּ שְׁטְרָאָמֶט דָאָס לְעַבְּן ?
אַאֲרָ דִי שְׁטִילְקִיִּיט אַנְטְּפָלְעָקָט
אַלְץ וּוֹאָס אִיז גַּעֲבּוֹנְן.

שלאָפַּה הייליך קינד

שלאָפַּה הייליך קינד,
פִּיר שְׂאָטָנָס הַוַּעֲרוֹן אַיְבָּעָר דֵּיר,
פִּיר — וּוְיִלְגָּעוּן זָעָנָן זַיְ פִּיר :
זָעָר טָאָטָע אֵין הוֹז גַּעֲוָאָרָן אֵיז פָּאָרְלָעְנְדָט,
וּוְיִלְגָּעַר הָאָט פָּוּן פָּעַנְצָטָעָר שְׁפָרִינְגָּעָן נִישְׁט גַּעֲקָעָנָט,
די מַאְמָעָ, אֵין אֶהָיָה אַוְנְטָעָר אֶגְבָּי
אוֹיְסְגָּעָאנְגָּעָן אֵיז אֵין וּוְיִ ;
אֶהָיָה פִּיעָרְדִּיקָע פִּיל וּוְיִ אֶמְעָטָעָאָר
דָּעַרְשָׁלָאָגָן הָאָט די שְׁוּעָסְטָעָר דִּינָע אָוֹן דָּעַם קְלִיְנָעָם בְּכָור —
דָּעַרְיִבְּעָר שלאָפַּה הייליך קינד,
אַרְוּמְגָעָרְיִנְגָּלְטָ מִיט שְׂאָטָנָס, וּוְאָס הַוַּעֲרוֹן אַיְבָּעָר דֵּיר
פִּיר — וּוְיִלְגָּעוּן זָעָנָן זַיְ פִּיר.

*

מייט שויך פון שטיינער
אין יעדער האנט
אויפן ווועג
פון בית-החיים
האָט געטאַנְצֶט דער שומר
פֿאָר אָ בְּלִינְדֶּר וּוֹאנְט.
מייט שויך פון אש
פֿאָר זִין גָּלוּבְּטוּר
האָט געטאַנְצֶט דער שומר
אוֹן צּוֹרִיקְבָּאָקְוּמָעָן
די קושן פון אַמְּאָל.
דער ווינְטַה האָט פֿאָרְהִילְכֶּט
דעם זִין פון די ווּרטְעֵר —
געחלומט אין שלאָף
אוֹן פֿאָרְטוּיְשֶׁט די טָעָג
מייט צִיְּסֶט פון שלאָף.

אָ רְגָע

דער טאטעה ביים שווער געוווען איז אַ קעסטקיינד,
די מאָמע האָט ערשות נאָך דער חופה אים געזען.
אָבעער פריער נאָך, ווען ווי אַ יונגעמוד
געשטאנען איז ביים לײַיכטער
בענטשנדייך די לײַיכט —
האָט מײַן באַשטראַימלטער זיידע
געמאָסטן אִיר פרומקייט
מיט אַ באַהאלטענען בליך.

*

גָּלִיבִיקָע בְּלִיקָו
טְרִיפָן אֵין הַאָרֶץ
אוֹן גַּעֲבָרָן דֵּי לִיבָּע
פָּוּן מַעֲנְטָשׁ צָו מַעֲנְטָשׁ.
פִּיבָּרָן אֵין בָּאנְעָם
אֵין שְׁרָאָךְ פָּוּן סְוּדָות
אֵין גַּעֲפִיל אַוִיסְגָּעָנָסָן,
פָּאָרְטָרוּעָן דֻּעָם מַאָרְגוֹן-קָאיָאָר
בִּילְדָעָרָן פָּוּן שְׁטִילְלָעָבָן
אֵין נַאֲכְתִּיקָע פִּיזְזָאָשָׁן
פָּוּן לִיְיכְטָנְדִיקָע שְׁטָעָרָן,
פָּאָרְשָׁוּוֹנָדָן אֵין מַילְכוּעָג
צְוּוִישָׁן וּוְאַלְקָנָס
אֵין אַיְיבִּיקָו שְׁטְרָאָם
בָּאַזְיָגָט אֵין שְׂוֹוִיָּגָן
אוֹיָף אַוִיסְגָּעָטְרָאָטְעָנָע וּוּגָן.

די ערשות וווערטער

די ערשות וווערטער
וועלן זיך באפריעין
פון די טיפן
אוון אויסשרייין
דיין וויטיק
פון געבויין,
וואו אלץ איז צונעשווירן
נאר פאר דיר
פאראייגנט אין גרויסן סוד.

*

מיך ווועט פֿאַרְבִּיִּיטָן דער ווינט,
געבוירן אונטער דעם זעלבן הימל
האָבן די זעלבע זיך
אין דויער פון צָאָפְּלָדִיקָן ברומל.

אייביך מיט פרײַיד און טרויעֶר באשערט
טיִרְוָן פֿרְאַלְוָן אָפָּן
אין שווייגן איינגעעהרט —
אייביך מענטשן ווועלן האָפָּן.

פָּוֹן די ערשטָע טְרִיאַטָּטָן קִינְד
די צִיִּיט יָאָגָט אַין דויעֶר,
אַין ווּנְדָעֶרְשָׁפִיל מֵיטָן ווּינְט
אייביך דער גָּאנְג אַין גַּעֲלוּיעֶר.

דער סָוד הַאַלְטָט אלצְדִּינְג צְזָאָמָעָן.
אַין גַּעֲזָכָטָן ווּעָג אַין גַּיְינָן
יעַדְעָר בַּאַלְאָנְגָט צָו זִינְעָן שְׁטָרָאָמָעָן
וּוּ די צִיִּיט וּוּאָרְפָּט אִיר שִׁין.

*

די ערְד איז אַ האָרטע.

מייטן בלוט פון מיין האָרצָן
בְּאָפָרָוכְפָעָר אִיךְ דֵי קְבָרִים.

די ערְד איז שוין וויזער אַ צְעַבְלִיטָע —

די צִיִיט אָוֹן דָעַר שְׁטוּרָעָם
הָאָבָן אִיבָעָר אַיר נִישְׁטְ קִיְינְ שְׁלִיטָה.

אָדָוָר בְּגִי עַד

ווען דו וועסט זיין אָן אַדוֹרְכְּגִיִּעֶר
אוֹנוֹ דֵי נַאֲכַט ווּעַט זַיִן אָן אֶבְּרָעָג —
וועט שיינען דָוְרָכָן נַעֲפֵל דִיְין פְנִים.
דיְין שְׂטִילְקִיִּיט,
פָוָן אֶשְׁאָטוֹן גַעֲבּוֹרָן,
וועט זַיִן גַּרְוִיס וּוְיָדָעָה הַימָל
אוֹנוֹ דִיְינָע אָוִיגָן ווּעַלְן שִׁינְעָן
איְין דֵי שְׁטָעָרָן פָוָן דָעָר אַיְיבִּקִיִּיט.

*

די צייט פֿאָרְפֿאַלְגֶט מִיּוֹ שָׁאָטוֹ,
דעָזָעַט אִים צוֹוִישָׁן בְּלוֹמָעָן.
זֵי אַיז גְּרוּי אָוָן אַיְבִּיךְ,
זֵי טָאנְצֶט מִיט גַּעַשְׁלָאָסְעָנָעָ אַוְוָגָנוּ.

מִיּוֹן הָאָרֶץ שְׁלָאָגֶט גְּלִיְבִּיךְ
אוֹן וּוֹוִיסְט נִישְׁט פּוֹן דִּי הִימָלָעָן.

*

מיין באוועסטאיין ציטערט:
פֿאָר אֲ רַעְגַּנְדִּיקָּן שְׁטוּבָּן,
פֿאָר דָּעָר שִׁינְקִיטָּפָּן אֲ מוֹיעָר,
פֿאָר אֲפָעָןָה מִילָּעָר פָּוָן פְּרִיְּנָדָן,
פֿאָר אֲ נִישְׁטָּפְּצָּרָעָנְדִּיקְּטָעָר סְקוֹלְפְּטוֹרָן,
פֿאָר עַקְסְּטָאָזָן גַּעֲבעָתָן.

מיין באוועסטאיין ציטערט
ווען אֲ קְרִיזָּזָן וּוּרְטָן אַיבְּרָגְעָרִיסָן,
וּוי אֲ פָּאֶדְעָם.

פֿאָרְפּרוּיָרָן

וּוִי אַ פֿאָרְבִּיקָן חַלּוֹם
וּוְעַט מֵיכָן אַיִינֶזֶפָּן דִּי שְׁטִילְקִיִּיט פֿוֹן חַלָּל.
דָּעַר וּוְיִנְטָ וּוְעַט מֵיכָן טְרָאָגָן צָו שְׁטִינְגָּר,
פֿאָרְוּוּאַנְדָּלָעָן דֻּעַם חַלּוֹם אִין בִּינְנָר.
דָּעַרְנָאָךְ וּוְעַלְוָן קּוֹמָעָן אַרְכְּעָאַלָּגָן.
זַיְיָ וּוְעַלְוָן מֵיכָן פֿאָרְשָׂן אָנוֹ זָאָגָן :
אַ פֿאָרְבִּיקָעָר חַלּוֹם פֿוֹן אַ וּוְעַלְטָ,
פֿאָרְפּרוּיָרָן פֿוֹן אַ קָּאַסְמִישָׁעָר קָעַלְטָ.

אונטער דיאגע טרייט

אונטער דיאגע טרייט קרייזט די ער.
דו הערטט :
זי הוידעת אויף אליע וועגן,
נאָר קײַינער קומט זיך נישט אנטקעגן.

די טראָפנס טוי
אויף פעלדעָר
לייגן בלויילעָך-גרוּי
אוֹן מײַן קאָפ איז געבויגן,
אוֹן פֿאָרשעמעט זענען מײַגַּע אָוִיגַּן.

אייזדער דער ווינט גײַט פֿאָרביִ
אוֹן לערנט מיך לוייטערע רייד,
אוֹן לערנט מיך זיין באָגְלִיבֶּט.

פֿאַרְשׁוּעָכְטָע וּוּרְטָעָר

איינגעזאַמלטע ווערטער
ליינן אַין טִיפּוֹ פּוֹן זְכוּרוֹן
וּוְאַין קַאֲטַאֲקָאמְבוֹן
קוּמְעָן אוּיָף
אַין לוּיָף פּוֹן דֵי יָאָרוֹן
אוֹן זָאגָן :
— אַין דֵיר מִיר וּוּלְעָן בְּלִיבָּן —
דַעַר דְרוֹיסֶן אָונְדֶז שְׁרָעָקט.

וּוּנְעָן דַעַר טָאגּ פְּאַרְגְּיִיט,
רוּעָן דֵי פִּיגָּל
אוּיָף טֻלְעָגְרָאָף-דְּרָאָטוֹן.
זַיִי הָעָרָן פֿאַרְשׁוּעָכְטָע וּוּרְטָעָר.

יעדער ווארט

יעדער ווארט איז און אנהייב,
יעדע שורה — אַ פֿרוּו
איין אומבאָקאנטן וועג פֿון דורךט,
אוֹן דאָס איז גליק.

דעָר בלינדער הויל פֿון אַנְהַיִיב
ווערט נישט פֿאָרְפּוֹלֶט.
די וועלט בלײַבְט יונָג,
געבערט דעם ווילן פֿון באַשָּׁאָך,
פֿון ערשטע שאָרכִיכְעַ געפִּילָן —
אַפְּגַּעַרְיסְּעַנָּע פֿון באַשְׁיַּיד.

א ליאדיק בלאט

ווער זונגעט פאר דעם ליאדיקו בלאט ?
געבויין איבער אַטייך פון בילדער —
אייך דערווײַיטער זיך מיט שטילע טרייט
פון מיין אייגענען אַיך.

זילבן פון אויסגעשטערנטן הייל,
צייכנס פון אַ פֿאָרְשּׁוֹוֹנְדְּעָנֶר וועלט,
שטרײַםען פון אַ צַּעְקָאַלִּיטְשָׁעָטְעָר צִיִּיט —
אוֹן אלץ ווערט פֿאָרְזּוֹנְקָעָן אַינְעָם טִיךְ.
מיט גְּרִינְעַ צוֹוִיגַן אַרוֹמְגַעְנוֹמָעַן
די גְּרִינְעַ גְּרוֹנְטַן אַנְגָּעָקוּמָעַן —
אלע בילדער זענען גְּלִיְיבִּקְ.

אייך דערווײַיטער זיך פון מיין אייגענען אַיך :
דעָר ליאדיקער בלאט איז אַיְיבִּק.

ביז-השימושות

אין ביז-השימושות
אייז שטארק מיין באגער.
אין די הארבסטעג
לייגט דער הימל אָ צעהאלבטער.

איך אייל זיך נישט.
דויער, פֿאַרְלָעַנְגָּעֶר דיין זיין !
דויער, אויפּוֹן ראנְד פֿוֹנוּם טָאג
ווער נישט פֿאַרְמִינְגֶּרט !

מיינע יאָרֶן

קיינער האָט נישט געפֿיירט מיינע יאָרֶן.
אויסגעברענט האָט זיי די צייט.
זיי האָבן געטליעט צוישן חרובע מויערן,
נישט באַמערקעטע פון גָּאט אָנוֹ פון לִיט.

מייטן זעלבן ריטעם צעבלאָזט דער ווינט
די לעצטעה פונקען פון היינט
און דערמאָנט זָאָס ווֹאָס בִּינְדְּט
אן אָפְגָּערִיסָן בלעטל מיט דער צייט.

פֿאַר הָעַלְעָן

*

כְּבָאָוועָג זִיךְ
אָנוּ מִידְקִיִּיט
אָנוּ שְׁרָעָקְ.
גַּעֲקָרִיִּיצְטָ דַעַם וּוֹעָג
מִיטָּן פְּרִיעָרְדִּיקְן,
כֵּיזֶע פְּלוֹצָעָם
דַעַם מַעֲנְטָש
אַיְן בָּאָוּעָג.
אַיְן שְׁוֹאָרָצְן הָוֶט
מִיטָּ לִיפָּן קָאָלְטָע
רַיִיסְטָ זִיךְ דָוְרָכְן וּוְאַלְד
צְוֹוִישָׁן טְוָנְקָעָלָע וּוֹעָגָן
מִיטָּ שְׁוֹוִיָּיס אַוְיָפָן שְׁטָעָרָן.
טְרוֹאָגֶט
אֶ בְּלוּמְעַנְקָרָאָנֶץ
אוַיִּסְגְּעוּוֹיִיקָט פּוֹן טְרָעָרָן,
פּוֹן זִיין גַּעַשְׁמָאָק,
הָאָלָט אַיְן דַעַר הָאָנִיט
אוֹן דְּרוֹקֶט זִיין גּוֹלָן.

*

דען רעגן איז מאין הארץ
באפרוכפערט די ערְד
פונ העלדיישן ברודער-קבר,
אוּן פילפֿאָרְבִּיקָע גראָזָן
וואָקסָן, ווֹאָס צַיִיט אוּן שְׁטוּרָעָם
הָאָבָן אֵיבָעֶר זַי נִשְׁתְּ קִין שְׁלִיטָה.

וועס איז אָ לִיד ?

וועס איז אָ לִיד ?
געמיש פון צַאָרָן אָוֹן גַעַזְאָנָג.
וועס ווערט פון דִי טִיפּוֹן גַעַהָעָרט
בַּיִם גַעַבּוֹרֶט אָוֹן פֿאָרְגָּאָנָג —
גַעַבּוֹנְדָן מִיט זַיִן אָוֹפּ דָעֵר עַרְד.

מייטן ברענענדיקו פְלָאָט
שטיי אַיך פֿאָרְצָאָפְלָט, פֿאָרְשָׁטִילָט,
אָ גַעַנְעַרְטָעָר מִיט הַאָנִיק אָוֹן סָם —
אוֹן דִי שְׁטָעָרָן — אַיְן אָרְעָאָלָן גַעַהָילָט.

ニישט געזעטיקט

ニישט געזעטיקט מיטן ערשותן בליך —
זוכסטו אין פעלד נאך א שנייט.
דיין פנים ווערט **אלט**
ווען דער ווינט
טריאיסלט דיין געתטאַלט.

איו אָפָהילְך פון האָסְטִיקָע טרייט
ברענְגֶסְטו דעם קרבּו —
אלץ וואָס האָסְטִ דערוואָרְבּוּן.
אוֹן ווען פון דאס ני אַנטְדָּקָסְטִ די ערְד —
צי וואָלְסְטו פון אַיר אַינְגְּעוּווֵיד
די היַץ פון די נעלטְנָס באַשְׁיַידְט.

*

דאָס לעבן, געבעוּרַן מײַט דער ציִיט,
בלֵיבַּבְּט פֿוֹן אַיר נִישְׁתְּ צַעֲשִׁידְּט.

פֿוֹן אַלְעַ וּוּגַן אָוֹן יָאָרְנוּ —
שַׁאֲפַסְּטַ זִיְּנַן וּוּלְטַ אַין זָכְרוֹן.

זַיְפַּסְּטַ דָּרְצַן אַלְצַן וּוּאָסַן דִּי עַרְדַּ צִיְּטִיקַט
אוּזַן וּוּעַן דִּי גַּרְעַזְלַעַךְ וּוּקְלַעַן זִיךְּ פָּאָר וּוּיִיטִיקַ.

אוֹזֶף דָּעַרְ שְׂוִיסַ פֿוֹן דָּעַרְ נַאֲטוֹר
זַיְינַן אָוֹן נִישְׁתְּ זַיְינַן אֵיזַן דִּי וּוּאָרַ.

איַן לְאַבְּיִרְיִינְטַ פֿוֹן דָּעַרְ עַרְדַּ —
דָּעַרְ לְאַנְגְּנַעַרְ שְׁלָאָגַהְ הָאָטַ אַיר וּוּעָרטַ.

*

דעם עלייקסир פון לעבן
מוזסטו אויסטרינקען אליאין —
אוון אייבערלעבן
וואו דור-איין דור-אויס
געפאנגען איין שפיל
בליעבן איין בילד בלוייז.

צעאָקערט פון צייט
די אייביך שפיל
איין שליער פֿאָרגֿיַיט.

איין שאָטוּן פון זונפֿאָרגֿאָנג
פון פֿאָרגֿאָכְטִיכְן גֿעַשְׁתָּאָלֶט
וואָען ס'פֿאָלֶט לעצטער קֿלְאָנְג.

מיין האָרֶץ

מיין האָרֶץ —
ווײַ אַ בּוִים אֵיז פּוֹל
מִיטְ גְּרָאָנָטָן
רוּיְטָעַ וּוְיְבּוֹלָט.

צְוּוִיְגָן, אַוִיסְגַּעַשְׁטַרְעַקְטָעַ הַעֲנֵט —
איַר וּוְאַלְטַ מִיר הַעֲלָפָן גַּעֲקָעֵנַט
אַפְּרִיאִיסְן דִּי גְּרָאָנָטָן פּוֹן בּוִים
אוֹן זַי זַאַלְוַ פְּאַלְוַ
בִּיזְוּ סַאַמְּעַ וּוִים.

א לעבן צאנקט

א לעבן צאנקט אוון וועבט חלומות
אוון גענטערט זיך צום גראונט פון שלימוט.
אוון מיידן וויל א יעדן שאָרֶץ,
אוון וואקסן בלוייז אינ דעם געהאָרֶץ,
ווײַז אַין דער ערֵד אַ שׂוֹאָרְצָעָר ווּאָרְעָם,
וּאָס גִּיט אַרְוּם דעם בּוּיְמָס אַ פֿאָרָעָם,
וּיְ בָּאָרְגְּ-אָרוּם — די בלוייז לוּפְט
אוון אַטְעָמָט דּוֹרֵךְ בלומען-דוּפְט.

ニישט קומען אַין דעם הוּא, דעם שיינעט,
וּאָס אַיז פֿאָר אלעמען אוון קִיינעט.
נָאָר ווּעָרָן אַיִינָס מִיט גְּרִינְעָרָרֶד,
אוון פֿוֹנְקָט וּיְ זַי — נִישְׁט זַיְן דּוּרְהָעָרט,
אוון וּיְ אַיְן פֿעַלְדָּעָר שְׂטָאָלְצָעָר בּוּיָם —
פֿאָרְבְּלִיבְּן אַין רְשֻׁוֹת פּוּן תְּהֻוּם.

דער לעצטער טמַכ

ווער זאָלסט נישט זיין
אוּן ווֹאָס זאָלסט נישט ווערָן —
ביזן אוּיפַֿבְּלִיךְ מַזְסָטוֹ בְּלִיבָּנוֹ
איַן שָׁאָטָן פּוֹן זָוָן אוּן שְׁטָעָרָן.

עס פְּלאַטְעָרט
גענערט פּוֹן אַיִיגָּעָנָם שְׁטָאמָם
דיַין נִשְׂטַגְּעָוָאָרְנְקִיִּיטְ,

ニַשְׁטָעָרֶת אַיְן זַיְן אוּן אַיְן וְעוֹרָן
אוּן זָכְטָ זַעַם לְעַצְתָּן פְּסָקָ
צַו זַיְן דָּעָרָ קְרָבוֹן.

*

הונדערט שטערן וועלן בליצן
אוּן פֿאָר דִּי אַוְיגָן בְּלָעֵנְדָּן,
אֶ שְׁטָעָרָנוּוֹנָךְ וְוַעֲטַבְּאַשְׁיכָן —
די שין פְּאַרְוּעָנְדָּן.

פּוֹן באַשְׁאָף דִּי וְוַעֲלַט אַיז אָן אַ שְׂמָן,
ニישטער ווּוּ דִּי וְוַיְלְסָט
אלְץ אַיז חִילּוּלְהַשְּׁם —
פְּאַרְשְׁטִי דֻּעַם סְפִינְקָס.

צְוֹוִישָׁן דִּיְנָעָן פְּרִיְינְד
ער שְׁיִינְט וְוּי אַלְעַזְוָנָעָן —
מִיט זִין באַשְׁיַיד
ער וְוַעֲטַבְּ צָו יְעַדְנוּ קְוָמָעָן.

זִין באַוּעָג אַיז פְּאַרְגְּרִימִירֶט,
אנְטְּלוּיפְּט אוּן קוּמְט פְּאַרְבָּאָרגָן.
וְוּי אֶ בְּלִינְדָעָר דֻּעַם וְוַעֲגַדְעַרְפִּירֶט
מִיט אֶ וְוַיְיסָן שְׁטָעָקָן אוּן זָאָגֶט — גּוֹט מְאָרגָן.

*

דו ביסט צי דו ביסט נישט?
גלייבן אין דיר, צי צווײיפלען?
ווער און וואָס זאָלסט נישט זיין —
אַפְּילוּ נישט מער,
ווי דער לבנה-אָפְּשָׁפִיגֶל פון אַ ווינטערזידיקָן פֿײַזָּאַשׁ,
אַ טוֹיטָעָר בוים מיט סְטָאַרטְשָׁעַנְדִּיקָע צוּוִיגָן,
אַפְּילוּ נישט מער,
ווי אַ וואָרָעָם אַיִינְגָּעָבִיסָן אַיְן נַעֲכָתָן —
אַנְטְּפָלָעָקָט זִיךְ פֿאָר מֵיר
ווען באָפְּאָלָן אִיךְ וווער
פָּוּן אָוּמָרוּ.

דער ענטפער

ווען מיר קומען צום געהארטן ארט
וואס האט געדאָרפט אנדערש זיין
ווײַיסן מיר נישט וואס צו זאגן.

ווע אי פֿאָרוּוִירְקְלָעֶכֶת דער שפֿאָס
פֿוֹן אָנוּ עַרְדַּ-צִיטְעָרְנִישׁ ?

געבליבן אייז אָ רִיס אֵין דער ערְד.
פֿוֹן אָלָע זִיְיטָן
פֿאָלָט אָלָץ אֵין אָפְגָּרוֹנֶט
פֿוֹן אָונְדָּזָעָר צּוּקָּוּנְפֶּט.

אוֹן ווען עַמְעַצְּעָרְפְּרָעָגֶט —
ער באָקוּמֶט דעם ענטפֿאָר
בִּים קָוְקוּן אֵין די טִיפְּן.

דאס שטילע וואסער

דאס שטילע וואסער אויף דער איבערפלאַז
שלאנט אָפּ דאס בלֿאָע זײַד פונעם טײַץ
אוֹן פֿאָרבלענדט אִין שְׁפִיגָּל דאס אוֹיג.
אַנְגָּעָלָאָזָן מִיט שְׁטִילְקִיִּט
די וואסערשויב צעפְּלָאָצֶט —
פֿוֹן די טְּרָאָפְּנָס וּוּרְט אָשְׁרָאָם.
מִיט אִים יָאָגָן די פִּישׁ פֿוֹן די טְּרָפְּן
צָוּם אַיִּגְעָנוּם דּוּעֵר
אוֹן וּוּרְן אַיִּגְעָזּוּיגָן
אִין שְׁטִילְקִיִּט פֿוֹן דּוּר נְאָטוֹר.

*

אין געזוכטן וועג אין גיין
זעסט אַ צוֹוִיט
אויסגעוואָאָקְסָן פּוֹן אַ שְׂטֵיַין —
ער בליט.
איינגעפֿאָסְטָן ווי אַ בְּרִילְיאָנְטָן
לייכְטַ דָּעֶרֶת צוֹוִיט
דוֹרֶךְ אַ הוַיְלָעֶר ווֹאָנְטָן.
אוֹן איַינְזָאָם זִיךְ צֻבְּלִיט.
פֿאָרְשְׁפֿאָרְטָן צְוּוִישָׁן שְׂטִינְגָּר
איַן אַ פֿרְעָמֶד לְאַנְדָּז.
אוֹיפֿן וועג זַעַט אִים קִיְינָעֶר.
געַבְּלִיבָּן אַיז אַ ווֹאָנְטָן.

אין אַ פֿרִימָאָרגָן

אין אַ פֿרִימָאָרגָן,
בְּיִם אוֹיפֶשְׁטֵין פֿוֹן דָעַר זָוָן,
אין יוֹנְגָעַ הָעֲנָט
הָאָבָן מִיר וּוּעַסְלָעַס גַּעַהַאָלָטָן.
אוֹרְפָּרְדָּעָר אַיְבָעַרְפָּלָאָךְ פֿוֹנָעָם טִיְיךְ
הָאָט אַ שִׁיפָּל
אוֹנְדָז גַּעַטְרָאָגוֹן אַיְן דָעַר וּוַיְיטָן.
הַיְינָט זָעָ אַיְיךְ דָעַם טִיְיךְ
אַיְן דָעַר זָוָן וּוֹאָס פֿאָרְגִּיְיטָן.

אוֹפָן הָאָרִיזָאנָט
פֿאָרְשָׁוּוֹנְדָט שְׂוִין דָעַר בְּרָעָגָן.

אַפְגָעָנָאַרְטָע בְּלָעַטָּע

פֿאַרְגְּלִיְבְּטוּ אֵין אַיְבִּיקִיֶּט פֿוֹן זָוְמָעָר
וּוְאַלְגָּעָרָן זִיךְ
אַפְגָעָנָאַרְטָע בְּלָעַטָּע
צֹו פֿוֹסְנָס פֿוֹן דִי בִּימָעָר.
דָעָר וּוַיְנָט פֿאַרְשָׁאָרְט בְּלָאָט נָאָץ בְּלָאָט.
די מִידָע עֲרָז
וּוְעָט זַי צְוָדָעָקָן אוֹיְף אַיְבִּיק.

*

איינעם וואלד ביסט געבויין, דערצויין —
אוון צו דיר, בוים, איז ווענד מיינע אויגן.

פונְדִי מענטשן איז לויף צו דיין שאטן
אוון אין דיר נאָר איז וויל זיין געראָטן.

איז אַנטלויף פונְדִי אויגן אין לויער
אוון מיט דיר וויל איז זיין אַין דיין טרויער.

אַ געטרייע פונְדִי אלע געטרייסטע!
נעט מיך צו פונְדִי מענטשן די דרייסטע.

וואַ אַ בוים אַין דיין וואלד וויל איז וועגן.
אוון ווי דו — בלוייז דעם ווינט וועל איז הען.

ווען די צייט פונְדִי שקיעה וועט קומען —
אונדזער פרײַינדאָפֿט וועט האָבוֹן אַ נָּאמען.

אין זוֹאַלְד

פֿאָרטְלִיעַט עַס הָאָט אָונְדוּ אֵין וּוֹאַלְד
דָּעַר שָׁאָטוֹן פּוֹן בִּיְמַעַר אָוֹן צְוֹוִיְיגּוֹן,
אָוֹן גְּלִיקְלָעֶץ אֵין זַיִינָר גַּעַהַאַלְדוֹ —
מִיר הָאָבָן גַּעֲלִיבְטַזְיךְ אֵין שְׂוֹוִיְיגּוֹן.

אַ שְׁנַעַלְעַר, אַ קִּילְעַר, אַ וּאַלְדוּוַיְינַט,
גַּעַהַאַלְפָן דִּי פִּיגְלַהֲאָט זִינְגְּעַן.
מִיר הָאָבָן פֿאָרגְעָסַן דִּי זִינְדַּז
אָוֹן גּוֹט אִיז גַּעַוְעַן אָונְדוּ אֵין זִינְגְּעַן.

פֿאָר נַאֲכַט הָאָט אָנוּ עַכָּאַ פּוֹן וּוֹאַלְד
גַּעַנוּמוּן דִּי פִּיגְלַהֲעַרְשָׁעַקְוּן.
מִיר הָאָבָן דַּעֲרַפְּילַט אָז סְ'אִיז קַאלְט —
אָוֹן אִיךְ הָאָב גַּעַפְּרוּוּט דִּיךְ פֿאָרְדַּעְקָן.

*

דער יונגערא, דער אייביקער ווינטער,
רעדט-צוה, רעדט-צוה נאָך צו זינד.

נאָר מעָר איז נישט שולט זיין שטורעט,
וואָס האָט דיר דײַן יוגנט געפּוּרעַט.

ער האָט אוֹיף אַ וויל זיך פֿאָרְהִילֶט —
וואָי ער וואָלֶט אַיכַט זיך שׂוֹלְדִּיק דערפַּילֶט ...

דער הימל איז אויסגעשפֿרייט

דער הימל איז אויסגעשפֿרייט.
אויפָן מערב פרירן די וואַלknס,
איינגעפֿאַסטע,
איין בלוטיקו אַמְּאַרְאַנט
פָּונְן רוּיט גָּלְדַּן.
דער רוייך אַיבָּעֶר דער שטָאָט
שווימט אִין שְׂוִים
וֹוי אַיבָּעֶר אָנוּ אַיִינְזִיטִיקוּן טִיְּיד —
אוֹן דָּערְיאָגֶט דָּעַם שְׁטוּרָעָם.

או מגע דודן

אין יעדער שעה דער בלוי וווערט בלוייער,
די און בייס שטיילן פֿאַרגײַן
שפֿיגלט זיך אין קיילעכדייקע קראטאָערס.
איבער בערגעפֿעלדזֶן
הייבּן זיך
די שאָטְנָס פֿוֹן די גְּרִיבּעָר.
די ערְד צִיטְעָרֶט פֿוֹן אָוּמְגָעְדוֹד.

דער בלוי וווערט בלוייער.
שטיילער שלאָגָט דאס האָרֶץ,
ווען די מְעֻרְבִּ-זִיִּיט פֿוֹנוּם באָרג
לייגט אָונְטְּנָעָר די פְּלִיגָּל
פֿוֹנוּם אָדְלָעָרָס העֲרִישָׁאָפְּט.

א פומטער חלום

דער טומאן פון יונגע טאג
פֿאלט צו די פִיס.
דער סטעפ איז גרויס און וויסט.

דער טומאן ווערט א שפיגל
פֿאָר יונגע טאג.

א פומטער חלום.
אויף אלטע ביימער
פֿאלט א שטוויב.

שטערן שטארבן

שטערן שטארבן אין בליציקן ליכט.
דער ריטעם ווּאַקְסָט שיכט אין שיכט.
סימבֿאַלְוּ פֿאַלְוּ אַיְן רוּם
אוֹן גַּעֲפִינְעָן זִיךְ קְוִים.
אַ כּוּאַלְיָעַ דִּי אַנְדָּעָרָעַ שׂוּעָנְקָט.
הָעָרָא, אַ נִּיגּוֹן הָעֶגֶט.
אַט פֿאַלְטָעַ עָרָאָוֵף מִיּוֹן דָּאָךְ.
די לְבָנָה ווּאַכְטָא אַיבָּעָר פֿאַלְנְדִּיקָעַ שְׁטָעָרָן.
אלָזֶ גַּעֲשָׁעַט אַיְן ווּעָרָן.

נָאָכָת

די נאכט פארבלענדט די האפעונגס.
די שטערן ציטערן דורך די שוויבן.
די ערץ ענטט איר מוויל
אוּן פֿאַרְשְׁלִינְגֶט די פֿאַרוֹויַאנְעַטָּע בלעטער.
דעָר ווינט זוכט די מענטשן
אוּן געפֿינְט די פֿלִיגְלְפֿוּן אַ מיְל.
אוּנטער אַ טוֹנְקָלְ-אַזּוּרִיךְן אַיְרִיס
בְּאַהֲלָט אַ מְלָאֵךְ די אוּיגָן
אוּן די טְרָעָר, ווֹאָס שְׁפִיגְלָט
אַ וּוּלְטָ מִיט שָׂאָטָןָס.

מאונפֿאָרְנוֹס — קאָפָע פְּלָאָר

פָּאַר פָּאַל אָוֹן רְאֵלָאָנד

*

יאָרָן ווּעָלָן פָּאָרְבִּי.
אָן אַנְדָּעָר ווּעָלָט.
נִיעָ מְעַנְטָשָׁן
וּוּעָלָן אַפְּשָׁאָפָּן פְּרִיעָרְדִּיקָע גַּעֲצָעָן,
אוּמוּאָרָפָּן אַלְטָע מוּעָרָן.
דיַין הוּאָז ווּעָט בְּלִיבָּן.
אַלְץ ווּעָט זִין ווִי גַּעֲוָעָן:
דָּעָר אַלְטָעָר שְׁרִיבְטִישׁ,
דָּעָר שָׁאָטָן פָּוּן דִּי הָעָנֶט
איְבָּעָרָן ווִיְיסָן פָּאָפִירְ-בוּגָן —
דָּאָס בִּילָּד פָּוּן דִּיְוָן טָאָטָן אַיְנְגָעְבוּגָן.

אין קאלטער פרעמד

דערוואָן אין פֿרִימָאָרגָן אַריינְגָּעוּעָבֶט
חלומָות אוֹיף וועגן גַּעֲבָוִירָעָנָע,
אוֹיף מְזֻבָּחוֹת פָּוָן פֿעַלְדוּעָר
לוֹיְפָן אין פֿאַרְשְׁכּוּרְטוֹן קְרִיז.
אוֹיף יַעֲנֵעָר זִית שְׂוּעָל
דָּעָר הַיְמָל אָנוֹ אַ בְּלוֹיז
הַאָט אַוִּיסְגָּעָזָעָן הַעַל
אוֹן דּוֹרְכְּגָעָזִיפָּט זִי שִׁין.
אַנְטְּלָאָפָּן זַעַנְעָן דִּי וּוּרְטָעָר
אַין רְוִיָּעָן פִּין מִיט אַ גְּוּווִין
אין קָאַלְטָעָר פֿרָעָם.—
דָּעָר חַלּוּם הַאָט אַפְּגָעָנָאָרט —
פֿאַרְאַיְינְזָאָמָט אוֹן פֿאַרְפָּרָעָמָט.

דעָרְ רְוִים

דעָרְ שאָטָן פֿוֹן הַיכָּל פֿאָרְנָעָמֶט דָּעַם רְוִים.
פֿוֹן וּוּלְטָבָאַשְׁאָף הַוּיְעָרֶט
דָּאָס לְעֵבָן אֵין פֿאָנָאָרָאָמָעָס פֿוֹן צְוִים,
אֵין שִׁימְעָרְדִּיקָן גְּעוּועָב פֿוֹן צִיְּטְ-גְּעָדוּעָר.

דוֹרֶךְ אִיר גַּעֲלָעָנֶד גִּיטָּה דָּעָרְ וּוּעָג
אוֹן דִּי וּוַיְיסְקִיטָּה אֵין טָאגּ צַעְקָלִינְגָּט
דָּעַם כְּאָס פֿוֹן אַיְינְגָּעָזָמְלָטָן פֿאָרְמָעָג
בֵּיז דָּעָרְ צִיְּכָן וּוַיְנָקָט.

פֿאָרְגָּעָסָן אֵין פֿרִימָאָרגָּן דִּי הַאָנָט
וּוֹאָס סְפֿאָרְנָעָמֶט גַּעֲרָאָתָן
אוֹיפָן בְּלוּיָּעָן רָאנָד
פֿוֹן שְׂטָחְ דָּעָרְ שאָטָן.

אוֹן דָּאָס אוֹיגּ זָעַט דָּעַם לִיְיָדִיקָן רְוִים
פֿוֹן וּוַיְיטָן הַאָרִיזָאָנָט פֿאָרְטָרָאָכָט,
וּוי אֵין וּוְאַלְדָּ דָּעָרְ בּוּוִים
אֵין שְׁטִילְקִיטָּה וּוְאָכָט.

מיט זיך אליען

איו אַנגסְט פָוּ זִין
מייט זיך אליען,
קומט אויף די פִיינ
פָוּ אַנְפָאַנְג אַין זִין.

געֶדְאנְקָעָן יָאָגָן
אויף אַפְגָוָנְדָן פַּאֲרָטָרָאָגָן,
פָוּ נַעֲכָת אָוֹן פַּאֲרָטָאָגָן
אוֹן גּוֹרֵל פַּאֲרוֹיִסְזָאָגָן.

נַאֲר דָו אַיְן שְׁוּוֹיִיגָן וּוַיִּיסְט —
אַלְצָ אַיז גִּיסְט,
וּוֹעֵן פַּאֲרָאַיִינְזָאָמָט בְּלִיבְסָט
וּוַי אַבְילְד אוֹיף אַשְׁטִיּוֹן.

בִּיאָגְרָאַפְּרִישׁוּ נַאֲטִיזַּן

ח'ים קעניגער, געביירן אין ווארשע דעם 17-טן אוגוסט 1917 אין א משפחה פון פרומע עלטערן. באקומט טראדייציאנגעלע דערציאונג אין אין דער גמינע-שול וועלטלעכע בילדונג. באטיליקט זיך מיט דער צויליגונגען אין דער קינדרער-צייטונג „מאלי פשען-לאנד“ — אין דער פוילישער שפראך. בעת דער צוויטער וועלט-מלחמה פארלאזות ווארשע און אויפֿ דער סאוועיד טישער טרייטאַריע ווערט ער פאַרשיקט אין לאגער בי אַרכָּאנְגָּעֵלְסֶק, וו ער באַקענט זיך מיטן שריבער משה גראַסמאָן. אין לאגער הייבט ער און צו שריבין לידער. נאָך דער מלחהה, קערט זיך קעניגער צוריק קייז פוילן און דורך שווועדן, וויהין ער קומט אומלעגאל, ואַנדערט ער איסיס קייז פראנְקְרִיך און באָזעט זיך אויפֿ שטענדייך אין פָּאַרְזִין. די לידער פון ח'ים קעניגער ווערט געדrocket אין פָּאַרְשִׁידְעָנוּ לִיטְעָרָאַרְישׁוּ זְוֹרְנָגָלָן.

טייל לידער זענען געוואָרָן אַיבָּעָרְגָּעָזָט אין פּוֹילִישׁ דורך באָקָאנְטָעָ דִּיכְיָה טערס און צום ליד „דער שאָטָן“, וואָס אַיְזָן גַּעוּדְמָעָט דער גַּטְאָ האָט דער פּוֹילִישׁ קָאָמְפָּאַזְטָאָר טוֹסְקָי גַּעֲשָׂפָּן מוֹיְק אַיְזָן עַס אַיסְגָּעָפָּרֶט אין דער וּרְאַצְלָאַוּר פִּילְהָאַרְמָאָגְנִיעַ.

אֵגָהָלֶט :

56	איך שפיל אין ווינט	7	פארטרערט פון מתרבר : פון שעיל
57	דיין ניגון	9	הקדמה פון יצחק ניבארסקי
58	ציטט	15	פון פיר זייטן
59	קייקעלעך בלוט	16	זו א געראטען ווערטען
60	טעג און נעכט	17	בוים, געטרייער שכן
61	אין לידיקע פאַרמעס	18	מיין גאנזאָק ...
62	די ערעד איז באַלאָדִין מיט בײַמַּעַר	19	פֿאָרְבְּלָגְדְּשָׁעַט
63	זַיִן מוֹחָל, גַּאט	20	וּוֹ גִּיסְטּוֹ אַיְנוֹאָמָּעַר
64	אייז וועלטאל עדותן	21	זו א גְּרָעוּלָעַ
65	די אַומְעַנְדָּלְעַכְּקִיט	22	צְעַקְעַרְטַּפְּלָד
66	אַרְוָס דִּיר	23	איין גַּטְעָמָעַ פָּוֹן יַעֲדָן וּוְאָרָט
67	אייז סָוד פָּוֹן לְעָבָן	24	בִּיעַ מְלֻבּוּשִׂים
68	אוּיפְּשָׁעָכָן מִיטַּ נַאֲדָלָעַן	25	וּוְיָגַן זַיִד
69	וּוְעַן בְּיוּעַלְמָעַן נִישְׁתַּ וַיִּזְׁ	26	וּוְעַר וּוְוִינְטָן אַין מִין הוֹיַּן
70	אַנְטְּפְּלָעַכְּטָעַן מִינוֹתָן	27	וּוְיִי אַפְּרוֹאָגְלָטָעַר הַונְּטָ
71	פָּוֹן יַעֲדָן פְּעַרְלָאַלְקִין אָוֹת	28	פּוֹנָעָם שְׁלָאָףָּ
72	אַיך אַרְיָבָעַר	29	אַיך זַיְגָן
73	מיין זַיְגָעַר	30	שָׁאָנָּבָן
74	דוֹנְגָעַר אַוְן בְּלִיחַ	31	איין מאַרְאָטָאַן-גַּעַלוּיַּיךְ
75	די שִׁינְקִיטַּפְּוָן טָאגַ	32	מיַינָּע טָאגַ
76	דעַר שְׁאָלָן פָּוֹן קָעְנִיגָּס בְּוּפְּאָן	33	אוֹרָף שְׁוּמִיקָע כּוּוֹאַלְיָעַס
77	דאָס הָאָרֶץ שְׁלָאָגָט אוֹיסָס	34	נִישְׁתַּ גַּעַזְעַטִּיקָט
78	נִישְׁתַּ גַּעַזְעַטְמָט ...	35	טוּבָן
79	גַּעַפְּלָיְקָעַר הָאַרְבָּסָט	36	בעַנְקָשָׁפָט
80	מיין מאַמְאָס אַוְיגַן	37	מיַין בְּלִיךְ
81	צִיכְעָנוֹגָן פָּוֹן מַאנְגָּע קָאָזָס	38	אַ פִּיעָרְבָּלוּם
82	גַּאֲרָבִיט אַיִן פָּוֹן הַיְמָל	39	די לְבָנָה שְׁיָינְטָן
83	דוֹרַ אַן אַפְּגָעַלְעַטָּעַר טִירַ	40	שְׁלָאָףָּ מִין טִיעָר קִינְדָּ
84	שְׁטִילַעַן וּוְאַסְעָרָן	41	דעַר לְאָנָן בְּרוּיט
85	וּוְעַן דָּעַר וַיִּוְתַּ	42	די מְזָוקָן פָּוֹן שְׁטִינְגָּעַר
86	וּוְוַיְרָופֶּת ?	43	די מְאָמָעָ זִיצְטָ לְעָבָן מִירָ
87	אַ וּוְינְטָרְבָּלוּם	44	וּוְיִינְעַנְדִּיקָע וּוְעַרְבָּעָ
88	דָּעַר נַאֲכְטוּוּכְּטָעַר	45	איַן מִין וּוַיִּתְ
89	גַּעַשְׁרִיפְּסָס אַיִן הַיְמָל	46	די גַּרְעַנְעַץ
90	מיין הוֹמָר	47	איַן פָּאָלְדָן פָּוֹן אַ נַּעַץ
91	אַרְיִינְגְּוֹוָאָקָסָן אַיִן דָּעַר ערַד	48	הַאֲרָבָעָ וּוְעַרְטָעָר
92	אַ יְשֻׁוָּה	49	אַ נַּאֲכָט אַן אַ נַּאֲמָעָן
93	אַ מַעֲנְטָשָׁ שְׁטָרְעָקָט די הַאנְטָט	50	די פִּינְצְטָעַנְיִישָׁ
94	דוֹרְכְּגַעְאָקָעָרָט די ערַד	51	די רִיצְדִּיקָע
95	דָּעַר בָּאָרָגָן	52	איַן די פָּאָלְדָן פָּוֹן וּוְינְטָן
96	שְׁלָאָף הַיְלִיק קִינְדָּ	53	גַּעַטְרָאָפָן פָּוֹן אַ קוּלִיל
97	מִיטַּ שָׂוֵר פָּוֹן שְׁטִינְגָּעַר	54	דוּ וּוָעַסְט אַרְיוֹסְשָׁוּיְמָעָן
98	אַ וְגַעַ	55	

120	א לעבן צאנקט	99	גלויביקע בליקון
121	דעער לעצטער פסק	100	די ערשות ווערטער
122	הונדערט שטערן	101	מיר ווועט פארבייטן
123	דו ביטט, צי דו ביטט נישט	102	די ערְד איז א הארטע
124	דעער ענטפער	103	א דורךיער
125	דאס שטילע וואסער	104	די צייט פאראפליגט
126	אין געזוכטן וועג	105	מיין באזוויסטזיין
127	אין א פרימארגן	106	פארפרויין
128	אַפְּגָעָנָאַרְטָע בְּלַעֲטָעָר	107	אונטער דינע טרייט
129	אנעם וואלד ביטט געביירן	108	יעדר ווארט
130	אין ואלד	109	א ליאידק בלאט
131	דעער יונגעער	110	בן המשות
132	דעער הימל אין אויסגעשפרײַט	111	מיינע יאן
133	אומאגדולדיך	112	כ' באוועג זיך
134	א פוֹסְטוּרְ חִלּוּם	113	דעער רעגן אין מיין הארץ
135	שטען שטאַרבָּן	114	וואס אין א ליד
136	נאָכָט	115	ニישט געזעטיקט
137	יאָרָן ווֹילָן פָּאָרְבִּי	116	דאָס לעָבָן, געביירן
138	אין קאָלְטָעָר פֿרְעָמָד	117	דעם עליקסִיר
140	מייט זיך אלְיַין	118	מיין הארץ
141	בִּיאָגְרָאָפִישׁ נָאָטִיצֵן	119	

דאנק-אויסדרוקן :

מיין אויפריכטיקע אגערקענונג דעם דראקער שמואל לייטענשטיין פאר
זיין עסטעטישער הילפ' ביימ ארויסגעבן דאס בוועך.
א בזונדערן דאנק דעם עסיאיסט דר. נח גרים פאר זיין דידاكتישע
קאראקטור-אָרבּעַט.
א ספעציעלן לויב דעם פרײַנד יְצָחָק נִיבָּרָסְקִי.